

Glasnik MIRA

Godište VI. • Broj 4 • Međugorje • Travanj 2011. • Cijena 2,5 KM / 10kn

*Došao je čas kada
će se proslaviti
Sin Čovječji*

Draga djeco!
Danas vas na poseban način želim pozvati na obraćenje. Neka od danas započne novi život u vašem srcu. Djeco, želim vidjeti vaše da, i neka vaš život bude radosno življenje volje Božje u svakom trenutku vašeg života.

Ja vas na poseban način danas blagoslivljam svojim majčinskim blagoslovom mira, ljubavi i jedinstva u mom srcu i u srcu mog Sina Isusa. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

25. ožujka 2011.

Iz sadržaja

Promišljanje
Uz fenomen Međugorja – povijesni, eklezijalni i teološki kontekst međugorskih događanja
fra Tomislav Pervan

Poruka za sadašnji trenutak
Marija nas danas poziva na obraćenje
vlč. Adalbert Rebić

Ususret tridesetoj obljetnici ukazanja Kraljice Mira
Tridaset godina poslije
fra Ivan Dugandžić

Razgovor s Ivanom Dragičevićem
Gospa nas ljubi i poziva da budemo istinsko svjetlo u našem umornom svijetu

Duhovna obnova Međugorje je znak
vlč. Tomislav Ivančić

Meditacija U vrtu s Uskrslim
s. Dominika Anić

Fotografija na naslovnici: Foto Dani

Ići putem kojim je On hodio

Žene na grobu žele pomazati Kristovo tijelo. Žele iskazati Učitelju posljednju uslugu. Međutim, namjesto mrtvacu susreću likove u bjelini – anđele. Grob otvoren, prazan. Nema traženoga. Poruka ženama i nama: Isusa tražite?! Na pogrješnom mjestu. Nije ovdje.

Što nam kažu riječi 'Uskrs', 'uskrsnuće'? U korijenu naše hrvatske riječi Uskrs jest krijes, vatra, oganj. Krijes u tome korijenu potvrđen je u hrvatskom u 14. st. Dandanas na Veliku subotu nekom neobjašnjivom silom na Isusovu grobu izbija *uskrsni oganj, vatra* iz granitne stijene. Stoljećima zasvjedočeno, nebrojeno puta provjeravano. Sve se zbiva nakon što patrijarh – nasljednik sv. Jakova apostola, jeruzalemskog biskupa – izgovori drevne molitve koje sežu u ranu Crkvu. Oganj neopisivih boja, razmili se po grobnom kamenu, ne opaljuje, ne zahvaća haljine ni bradu, a potom svatko želi upaliti s patrijarhove svijeće svoju svijeću. *Krist je uskrsnuo!* Božanska energija ponovno na djelu. I sve se stapa u veličajni himan Bogu koji je uskrsio Isusa od mrtvih. Slavimo sve to u uskrsnoj noći. Krista kao oganj, kao Svjetlo svijeta, kao novi početak preporoda iz vode i Duha Svetoga.

Žene na grobu žele pomazati Kristovo tijelo. Žele iskazati Učitelju posljednju uslugu. Međutim, namjesto mrtvacu susreću likove u bjelini – anđele. Grob otvoren, prazan. Nema traženoga. Poruka ženama i nama: Isusa tražite?! Na pogrješnom mjestu. Nije ovdje. Anđeo ih šalje. Kamo? U Galileju! Onamo odakle je sve počelo s Isusom, gdje je Isus započeo sa svojim djelovanjem, čudesima, gdje su ga upoznale, zavoljele, odakle su ga slijedile do Jeruzalema. Šalje ih na početak Njegova puta i njihova puta s Njime. Poslati nekoga na početak nekoga puta ne znači ništa drugo nego se još jednom zaputiti i poći istim putem. Ondje ćete ga vidjeti, ondje će vam dati naputke za budućnost i udijeliti vam svoga Duha.

To će reći: Početi živjeti kao što je On živio, djelovati kao što je On djelovao, pouzdavati se u Oca kao što se On pouzdavao. Jeruzalem je samo završna točka. Uskrsnuće počinje već ondje gdje On podiže, liječi srca slomljena, ulijeva snagu, mijenja svijet. U Isusa ne bija-

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Međugorje | Glavni urednik: Krešimir Šego | Lektor i korektor: Dragan Naletilić | Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Međugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | Služba pretplate: 00 387 36 653 342 | E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr | Internet: www.medjugorje.hr
Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | Tisak: Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006. | Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATA PRETPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Societe generale - Splitska banka d.d., Broj računa: 2330003-5100201682 | **Iz Njemačke u EUR:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (za Glasnik mira), IBAN : CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2 | **Iz svih europskih zemalja u eurima:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044 | **Za sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

še suvišnih riječi. U Njemu nam je tako blizu nebo. Žene to ne vjeruju i stoga im treba još jedna poduka. Održati se na život koji je Isus živio. Uskrsnuće nije tek onkraj groba, nego se već ovdje, u svagdanu, mora događati uskrsavanje. Paljenje nove vatre, novoga života. Tako se pronijela poruka uskrsnuća s maloga prostora u cijeli svijet. Živjeti kao što je Isus živio, djelovati iz Duha kojim je On djelovao. Jasno, to ne može ostati skriveno od javnosti.

Iza nas je trideset godina Međugorja. I nas Marija stalno šalje na same početke, prisjetiti se i posvijestiti gdje i kako je sve počelo, kad se ono dogodi, u lipnju, prije trideset ljeta. Prisjetiti se svih blagoslova i milosti. Svih onih uskrsavanja, podizanja, ohrabrenja, hoda naprijed, u vjeri. Započeti početka, životom, riječima, djelima davati svjedočanstvo o nečemu što je nerazorivo, neuništivo, što nosi život, daje uskrsnu snagu i nadu. Biti svjedokom da je Isus tu, živi, da je Marija s nama. Riječi su od drugorazredna značenja. Važno je krenuti, odvažiti se, zaputiti se s Gospodinom u Njegov i naš Emaus. Dopustiti mu da nam na putu govori, razgori srce, zapali um, oduševi volju, za silna djela. I bit će moguće dati novo lice ovoj patničkoj i umornoj zemlji koja čeka uskrsnuće.

S tim mislima svim svojim vjernim čitateljima, promicateljima, hodočasnicima, svim ljudima dobre volje i mira neka je sretan Uskrs!

Uz fenomen Međugorja – povijesni, eklezijalni i teološki kontekst međugorskih događanja (3)

Neshvatljiva bijaše mržnja na hodočasnike sa strane komunističke vlasti, ali se vjernici nisu dali zastrašiti. Što su više govorili protiv ukazanja i svega što se tu zbiva, to su vjernici više dolazili. Svojom su komunističkom propagandom postizavali samo protuučinak, jer je svijet znao da komunisti lažu, da je istina suprotna onome što komunisti govore. Laž se lako razotkrije kao laž, napose iz usta sljedbenika Oca laži.

fra Tomislav Pervan

Večernja sveta Misa – ispovijedi, obraćenja

Početak srpnja uvodi se praksa večernje svete Mise. Naime, župniku je bilo gotovo praznovjerno i zazorno da sav svijet hrli na brdo, neorganizirano, da provode ondje vrijeme bez ikakva reda, bez organizirane molitve i nikakve kontrole, pa je zamolio vidiocne da pitaju Gospu, treba li uvesti večernju svetu Misu. Dobio je potvrđan odgovor. Najprije se moli za bolesnike, do dugo u noć. Crkva iz dana u dan krcata, sve više i više svijeta, i sa strane, u crkvi nesnošljiva sparina i vrućina (ta srpanj je!), neizdrživo, ljeto, nikakve ventilacije. Hodočasnici i noću spavaju u crkvi, nigdje nikakvih uslužnih djelatnosti: ni restorana ni prodavaonica, nema ni pitke vode, pogotovo nema sanitarnih čvorova. Vlasti nisu, sve do 1987., dopustile gradnju nikakvih sanitarnih čvorova oko međugorske crkve. Vjerojatno su negdje u primisli ili podsvijesti imali želju da izbije kakva epidemija pa da se sve stavi u karantenu i zabrani pristup nemještanima u naselja. Seoske partijske ćelije svakodnevno

u večernjim satima održavaju svoje sastanke, svi se pitaju, što nama ovo treba. Traže se milicijske mjere i zabrane protiv hodočasnika i vidjelaca te njihovih obitelji. Tisuće su ljudi svakodnevno u Međugorju u kome ništa nema osim ilindanske žege i krša. Mjesni članovi partije traže od svojih istomišljenika i mješтана da se javno očituju prema događajima. Traže da se dokine večernja sveta Misa, ali župnik ne sluša. On je u svome stavu nepokolebljiv i neustrašiv.

Upravo su te večernje Mise bile snažni poticaj za sve vjernike i hodočasnike da krenu putem obraćenja. Prostor oko crkve – najobičnija neravna ledina – postade mjestom za tolike ispovjednike. Nisu to više bile obične ispovijedi, nego životne, obraćeničke, potresne, gdje su ljudi nakon desetljeća života u neslobodi i komunizmu najednom osjetili da moraju sa sebe zbaciti teret grijeha, teret bezboštva, psovke, pobačaja, udaljenosti od Boga. To nama svećenicima bijaše također poticaj dati se na temeljit posao, biti vjernicima na raspolaganju. Tu su negdje korijeni ove današnje prakse koja je proglasila Međugorje 'ispovjedaonicom svijeta'. Tu je i

meni nakon tolikih potresnih i obraćeničkih ispovijedi bilo savršeno jasno kako se urušava kraljevstvo Sotone, kako Marija ponovno gazi glavu staroj Zmiji, Đavlu, Zavodniku ljudi. Meni osobno ti dani otvoriše oči – napose u ispovijedima – kako je ovdje na djelu Gospa koja satire glavu staroj Zmiji, Sotoni, Lašcu. I kako se ovdje odigrava jedno poglavlje iz Knjige Otkrivenja, kako se tu događa apokalipsa, rat između Žene i Zmaja.

Komunističke represije i župnikovo uhićenje

Ne prestaju šikaniranja ni prozivanja kroz medije svega što se veže uz ukazanja, vidiocne, Međugorje. Prizivlju se duhovi prošlosti, naglašava 40 godina od *narodnog ustanka* (1941.- 1981.), zbijaju se partijski redovi, a mediji su neumoljivi u svojim ruganjima i pozivima na linč. Na udaru je napose fra Jozo zbog svojih vatrenih, proročkih propovijedi u kojima poziva na obraćenje, molitvu, post. On je odmah – u nedjelju, 28. lipnja – u svome *statementu* pozvao župu na molitvu i post da se stvar raščisti, da se duhovi razlikuju, da se vidi je li od Boga ili s protivne strane. Upravo kao što je treći dan i savjetovala Vickina baka Vicki da uzme blagoslovljene vode te poškropi *prikazu* s riječima: "Ako si od Boga, ostani, ako si od Sotone, nestani od nas!" Učinivši to, Vicki se Gospa samo nasmijala i rekla kako se ne trebaju bojati. *Ja sam Majka Božja*.

Šikaniranja vlasti idu čak dotle da ne dopuštaju vatrogasnim cisternama dovozi vođu s gradskih vodovoda – Čitluka, Ča-

pljine, Ljubuškoga, pogotovo ne iz Mostara – u Međugorje, pa je župnik prisiljen dovozi vođu čak iz dalekoga Imotskog. Neshvatljiva bijaše mržnja na hodočasnike sa strane komunističke vlasti, ali se vjernici nisu dali zastrašiti. Što su više govorili protiv ukazanja i svega što se tu zbiva, to su vjernici više dolazili. Svojom su komunističkom propagandom postizavali samo protuučinak, jer je svijet znao da komunisti lažu, da je istina suprotna onome što komunisti govore. Laž se lako razotkrije kao laž, napose iz usta sljedbenika Oca laži.

Na blagdan zaštitnika župe svetoga Jakova Starijega (25. srpnja) bijaše ujedno i sveta krizma u župi. Biskup održao Misu u Gaju i tu je u svojoj propovijedi triput ponovio kako *djeca ne lažu te kako nije moguće šestero mladih nagovoriti* da uvijek isto tvrde. Dakle, biskup je u svojoj propovijedi isključio laž. To je još više razbjesnulo komunističke vlasti. Hodočasnici su nesmanjeno dolazili, a komunističke su vlasti pokušale s posljednjim svojim adutima. Krajem srpnja i početkom kolovoza mnogi su svjedočili kako su vidjeli velikim slovima prema brdu Križevcu napisano MIR, mnogi su posvjedočili i tzv. igru sunca, što i do dana današnjega mnoge hodočasnike navodi na to da gledaju u večernje sunce na obzoru. Milicija hapsi mladiće iz obližnjih sela koji pjevaju tobože ustaške pjesme, utjeruju strah u kosti župljanima, a 12. kolovoza 1981. upadaju u mjesto udbaški specijalci i mjesto je stavljeno pod blokadu, u stanovitu karantenu u odnosu na vanjski svijet.

Taj mi se nadnevak usjekao u pamet jer sam kroz cijeli srpanj često pješice hodočastio s Humca s novacima na Brdo ukazanja i sudjelovao zajedno s njima na večernjoj službi Božjoj te potom u dugim molitvama. Nekad smo se znali vratiti pješice, noću, na Humac, negdje oko pola noći. Te srijede odlučili smo krenuti s Humca na hodočašće u Međugorje te smo čuli kako je u selo upao specijalni odred tajne policije pa sam novacima rekao da sa sobom ponesu osobne dokumente. Pred poštom u Međugorju su nas zastavili i legitimirali, pustili su nas dalje prema crkvi, ali nas nisu pustili prema Bijakovcima ni prema Vasiljima. Oni su sve ljude – osim mješтана – okretali prema župnome dvorištu i crkvi. Nešto neshvatljivo, komunistički milicionari usmjeruju narod u crkvu!

Na 13 mjesta toga dana postavljaju se straže, mještani, odrasli muškarci prisiljavaju se držati straže, danonoćno, kroz skoro pune dvije godine, za svakakva vremena i nevremana – sve do obljentice ukazanja 1983. godine. Tek tada je omogućen legalan pristup mjestu ukazanja i Križevcu te protok ljudi kroz mjesto. Dotle su se hodočasnici na vlastiti rizik uspinjali na spomenuta brda. Neki su mladići, studenti iz Beča, koji su se na svoju ruku penjali u Velikom tjednu 1983. na Križevac, odvedeni u milicijsku postaju u Čitluk, ondje prenoćili i dobili dvogodišnji izgon iz države, utisnut u njihove putovnice.

Na Veliku Gospu te godine – 1981. – nepregledno mnoštvo svijeta, zacijelo dvaput više nego na Širokom Brijegu, glavnom hodočasničkom mjestu u Hercegovini. Dopodne sam bio na Brijegu, popodne se zaputio u Međugorje s Humca i morao sam parkirati vozilo kod Baraća – oko 2 km udaljeno od župne crkve. Jednostavno, nisi mogao pristupiti crkvi, cijela cesta bila zauzeta vozilima. Bilo je zacijelo više od 40 000 ljudi na tu Gospojinu u Međugorju. Fra Jozo je zanosno propovijedao. U ponedjeljak, 17. kolovoza, upada tajna policija u kuću, odvodi fra Jozu iz kreveta u zatvor; pretres kuće i svega, otuđuju iz njegove sobe sve što su našli: sve snimljene kasete razgovora s vidiocima, sve bilježnice u kojima su hodočasnici bilježili milosti koje su kroz minula nepuna dva mjeseca iskusili, odnose zlatninu, zavjetne darove, novac, fotografije, fra Jozine osobne stvari, korespondenciju. Vođa akcije je njegov zemljak s Uzarića, udbaša Ivan Lasić-Gorankić, koji je bio u samim vrhovima državne i savezne Udbe.

Pretres cijele kuće, crkve, a kad su htjeli otvoriti Presveto u crkvi, usprotivio se fra Zrinko Čuvalo koji je bio u njihovoj pratnji

Nastavak na 17. str. ▶

Marija nas danas poziva na obraćenje

Na kraju svoje poruke Gospa nas blagoslivlja blagoslovom mira, ljubavi i jedinstva. To je njezina najveća želja u ovo vrijeme opće napetosti, nemirnih zbivanja i stvaranja napetosti među ljudima i narodima. Kršćani trebaju biti mirotvorci, to je njihov temeljni i poglaviti zadatak.

vlč. Adalbert Rebić

Gospa ovim riječima ponavlja jedan od temeljnih Isusovih poziva upućenih nama vjernicima odmah na početku svoga javnoga djelovanja: „Obratite se i vjerujte evanđelju“ (Mk 1,14). Tomu treba dodati Isusov poziv: „Bdijte i molite da ne padnete u napast!“ A na drugim mjestima u Svetom pismu Bog poziva svoj izabrani narod: „Budite, dakle, sveti jer sam svet ja!“ (Lev 11, 45).

Četiri su teme koje su sadržane u ovoj Marijinoj poruci i koje su međusobno povezane: obraćenje, novi život, radosno življenje Božje volje, blagoslov mira, ljubavi i jedinstva. Uostalom, to su teme koje Marija često iznosi svojim prijateljima.

Obraćenje

Obraćenje zauzima značajno mjesto u biblijskoj poruci. Uz obraćenje je povezan teološki izraz *pokora*. Bog hoće da se svi ljudi spase i da dođu do spoznaje istine (1 Tim 2, 4), da svi ljudi uđu u zajedništvo, u suživot s njime. Grijeh je, međutim, zaprjeka koja ljudima priječi ući u Božje zajedništvo, jer se grijeh protivi Božjoj svetosti. Zato je *obraćenje* u svojoj biti čovjekov odgovor na Božji poziv u njegovo zajedništvo. Obraćenje prati *pokora*, odnosno kajanje i naknada za grijeh.

U hebrejskom jeziku, polazište za imenicu *obraćenje* (*teshubah*) je hebrejski glagol *šub* što znači odvracati se od zla i okretati se prema dobru, prema apsolutnome dobru, prema Bogu. Time je izrečena bit obraćenja: ono uključuje promjenu ponašanja (*metanoia*). U novozavjetnim tekstovima sve više dolazi do izražaja unutarnja dimenzija obraćenja: mijenjanje srca, čudi, osjećanja, mentaliteta...

Obraćenje, promjena srca, najdublji je osobni čin svakoga pojedinog čovjeka. Grijehom je čovjek svojevolumno i slobodno odlučio okrenuti Bogu leđa, zato mu mora opet osobno i slobodno okrenuti lice, vratiti se njemu, apsolutnoj Ljubavi, susresti se s Bogom oči u oči.

U Svetom pismu pobornici obraćenja osobito su *proroci*. Oni pozivaju narod Božji na obraćenje. Već oni naglašavaju potrebu nutarnjeg obraćenja: obraćenje mora pratiti ljubav i spoznaja Boga (Hoš 6, 1-6). Prorok Izaija zahtijeva od svojih suvremenika istinsko obraćenje koje im jedino može donijeti spasenje: „Operite se, očistite. Uklonite mi s očiju djela opaka, prestanite zlo činiti! ... Budu li vam grijesi kao grimiz, pobijeljet će poput snijega; kao purpur budu li crveni, postat će kao vuna“ (Iz 1, 16.18).

Prema Jeremiji, nije dovoljno da ljudi jadicuju i zaklinju se priznajući svoje grijeh (3, 21-25), nego moraju promijeniti svoje ponašanje, svoj život, moraju obrezati svoje srce (4, 1-4). Bog zahtijeva obraćenje svim srcem (3, 10). Prorok naviješta obraćenje kao eshatološki događaj: „I dat ću im srce da me poznaju da sam ja *Jahve*, da budu narod moj, a ja Bog njihov, jer će se oni svim srcem svojim opet k meni obratiti!“ (24, 7). Na tom tragu bio je i posljednji prorok Staroga zavjeta i prethodnik Isusa Krista, Ivan Krstitelj, koji je naviještao potrebu obraćenja: „Obratite se i vjerujte u Radosnu vijest, jer je blizu kraljevstvo Božje!“ (Mk 1, 15; Mt 3, 2). Taj poziv na obraćenje evanđelist Marko stavlja i u Isusova usta: „Ispunilo se vrijeme, približilo se kraljevstvo Božje! Obratite se i vjerujte evanđelju!“ (Mk 1, 15). Taj Isusov poziv ponavlja i Marija koja slugama u Kani Galilejskoj poručuje: „Što god vam rekne, učinite!“ (Iv 2, 5). I nama ona, naša Majka, poručuje: „Molite i radite na osobnom obraćenju kako biste bili znak Božje ljubavi drugima.“

Neka od danas započne novi život u vašem srcu

Bog je stvorio čovjeka da živi (Mudr 1, 13) i želi mu osigurati život. U tu svrhu on svomu narodu predlaže „putove života“ (Izr 2, 19; Ps 16, 11; Pnz 30, 15). Ti su putovi života „zakoni i naredbe Gospodnje“: „Tko ih vrši, u njima će naći život“ (Pnz 4, 1). Prema Isusu, život je dragocjena stvar, mnogo

je vrijedniji od hrane (Mt 6, 25) jer „Bog nije Bog mrtvih, nego živih“ (Mk 12, 27). On i sam ozdravljuje i vraća život, kao da ne može podnijeti prisutnost smrti. Isus donosi život koji ne umire, „vječni život“ (Mt 19, 16). To je istinski život, novi život, život naprosto. Stoga, da bismo mogli ući u vječni život i posjedovati ga, moramo udariti uskim putom, žrtvovati svoja bogatstva, čak i vlastite udove i ovaj vremeniti i zemaljski život (usp. Mt 16, 25). Isus, „Riječ života“ (1 Iv 1, 1), daje nam život u izobilju (Iv 10, 10). On je „put, istina i život“ (Iv 14, 6), „uskrnuće i život“ (Iv

11, 25). On daje *vodu živu*, *vodu* koja postaje „izvorom što struji u život vječni“ (4, 14). A to, dakako, pretpostavlja vjeru: „Tko vjeruje u njega, ako i umre, živjet će“ (Iv 11, 25). Isus je životvorni duh (1 Kor 15, 45) koji daruje život svima koji vjeruju u njega. Onomu koji vjeruje u Krista (Iv 5, 24), koji je kršten u njegovu smrt (Rim 6, 3), živi Bogu u Kristu Isusu (Rim 6, 10s). Onaj koji vjeruje u Isusa Krista i živi po njegovoj riječi, taj živi „život skriven s Kristom u Bogu“ (Kol 3, 3). Primivši od Krista Duha Božjega, njegov je vlastiti duh život (Rim 8, 10). Nije više podložan prisilama tijela; netaknut može prebroditi smrt i zauvijek živjeti, ne više sam za sebe, nego „za onoga koji je umro i uskrsnuo za njega“ (2 Kor 5, 15), za istinskog kršćanina je „život Krist“ (Fil 1, 21).

Taj će život, međutim, postići sve svoje savršenstvo tek u dan kad i samo tijelo, uskrišeno i proslavljeno, bude u njem sudjelovalo, kad se bude očitovao „Krist, naš život“ (Kol 3, 4) u nebeskom Jeruzalemu, „stanu Božjemu među ljudima“ (Otk 21, 3). U kojem će izbijati rijeka života, gdje će rasti stablo života (Otk 21, 1). Tada „smrti više biti ne će“ (Otk 21, 4), smrt će biti bačena u ognjeno jezero“ (20, 14). Sve će biti u potpunosti podloženo Bogu koji će biti nov raj u kojem će sveti zauvijek kušati samo Božji život, u Kristu Isusu (više u X. Leon-Dufour, Rječnik biblijske teologije, 1560-1567).

Neka vaš život bude radosno življenje Božje volje

Božja volja, odnosno njegov sveti naum, jest „da se svi ljudi spase i dođu do spoznaja istine“ (1 Tim 2, 4). U molitvi Očenaša ponavljamo riječi: „Budi volja tvoja kako na nebu tako i na zemlji!“ Kad se podlažemo volji Božjoj, onda se puni pouzdanja okrećemo prema budućnosti, jer unaprijed znamo da njome ravna Božja providnost.

U našem životu Božja volja poprima poseban oblik jer svatko od nas mora po njoj postupiti nutarnje i ispunjavati je slobodno. A Božju volju, milosrdnu i punu ljubavi, učimo spoznavati u prvom redu preko velikih djela Božjih u povijesti. Jahve se objavio svome narodu kao osloboditelj i kao darivatelj života, darivatelj nove i bolje budućnosti. Postavio je samo jedan uvjet: ispunjavati *Božji zakon*, objavljen preko proroka i u prirodi i kroz povijest. Božji Zakon znak je ljubavi Božje prema nama, jer on nam omogućuje da shvatimo kako Riječ, izraz Božje volje, u svakom trenutku prebiva „posve blizu nas, u našim je ustima i u našem je srcu“ (Pnz 30, 14). Zato psalmisti pjevaju u čast Zakona Božjega kao izvora neusporedivih užitaka (Ps 1, 2): „Savršen je

Zakon Gospodnji – dušu krijepe; pouzdano je Svjedočanstvo Jahvino – neuka uči; prava je naredba Gospodnja – srce sladi; čista je zapovijed Gospodnja – oči prosvjetljuje; neokaljan strah Gospodnji – ostaje svagda; istiniti sudovi Gospodnji – svi jednako pravedni, dragocjeniji od zlata, od zlata čistoga, slađi od meda, meda samotoka“ (Ps 19, 8-11). I mole: „Nauči me da vršim volju tvoju!“

Isus dolazi na svijet „da čini volju Božju“. On je čovjek po Božjem srcu, „koji će ispuniti sve što je Bogu po volji“ (Dj 13, 22). Pisac Poslanice Hebrejima stavlja Isusu u usta riječi: „Žrtva i prinos ne mile ti se, nego si mi tijelo pripravio; paljenice i okajnice ne sviđaju ti se. Tada rekoh: 'Evo dolazim!' U svitku knjige piše za mene: 'Vršiti, Bože, volju tvoju!'“.

U Ivanovu evanđelju Isus govori o volji onoga „koji ga je poslao“. Ta Božja volja za nj je posebno *poslanje*. Njome se Isus hrani: „Jelo je moje vršiti volju onoga koji me posla i dovršiti djelo njegovo“ (Iv 4, 34). U Getsemaniju Isus zapaža prividno proturječe onoga „kako ja hoću“ i „kako ti hoćeš“ (Mk 14, 36), no on prevladava taj sukob ustrajno moleći Oca: „Ali neka ne bude moja, nego tvoja volja!“ (Lk 27, 43; usp Ps 22,9).

I Marija, Isusova majka, puna milosti, prihvaća Božju volju s poniznom podložnošću: „Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi!“ (Lk 1, 38). Zato Marija, puna milosti, i nama predlaže: „*Neka vaš život bude radosno življenje Božje volje!*“

Blagoslivljaj vas blagoslovom mira, ljubavi i jedinstva

I na kraju svoje poruke Gospa nas blagoslivlja blagoslovom mira, ljubavi i jedinstva. To je njezina najveća želja u ovo vrijeme opće napetosti, nemirnih zbivanja i stvaranja napetosti među ljudima i narodima. Kršćani trebaju biti mirotvorci. To je njihov temeljni i poglaviti zadatak. To je, uostalom, i jedno od Isusovih blaženstava: „Blago mirotvorcima: oni će se sinovima Božjima zvati!“ (Mt 5, 9). Isus se svim silama trudio na zemlji uspostaviti slogu i mir. Crkvi je u zadatak Isus stavio stvarati mir. Tek Crkva može prevladati razlike rase, spola i klase (Gal 3, 28; Kol 3, 11). A na zemlji tek je ona mjesto, znak i izvor mira među narodima. I najzad, tek pravednost pred Bogom i među ljudima jest temelj mira, ljubavi i jedinstva. A jedinstvo u Crkvi i među narodima stvara Duh Sveti. On je veza ljubavi Oca i Sina i tvorac jedinstva.

„Milost Gospodina Isusa Krista, ljubav Boga i zajedništvo Duha Svetoga sa svima vama!“ (2 Kor 13, 13).

Snimila Lidija Paris

Trideset godina poslije (3)

Ako je Gospino ukazanje u Lourdes-u shvaćeno kao odgovor na izazove modernizma prije stoljeća i pol, i ako su ukazanja u Fatimi protumačena kao odgovor na opasnost od komunizma koja se tada nadvila nad svijetom, zašto onda Međugorje ne shvatiti kao odgovor na izazove današnjega vremena koji su zacijelo daleko veći i složeniji od onih prethodnih.

fra Ivan Dugandžić

Kriza kršćanstva i pitanje Boga

Autor spomenutoga članka u njemačkome kršćanskom tjedniku „Christ in der Gegenwart“ („Kršćanin u današnje vrijeme“), analizirajući zapanjujuće rezultate ankete o stanju vjerskoga života među mladima i baveći se postotcima, uglavnom se zadržao na fenomenološkoj razini krize Crkve, ne ulazeći dublje u pitanje njezinih korijena. A oni su u dubokoj krizi Boga koja je plod prosvjetiteljstva s kojim je Europa suočena već nekoliko stoljeća, a svoj vrhunac doživljava baš u naše vrijeme. Već je Drugi vatikanski sabor u ateizmu gledao jednu od „najozbiljnijih činjenica ovoga vremena“, jer ateizam nije „bitnu crtu ljudskoga dostojanstva“ koja je u „čovjekovoj povezanosti u zajedništvo s Bogom“ (GS 19,1). A koliko je ateizam uznapredovao u tih četrdesetak godina od završetka Sabora, ne treba ni govoriti.

U svemu tome za kršćane je posebno bolno i tragično to što taj ateizam nije nikao ni u Aziji ni u Africi, nego baš u tradicionalno kršćanskoj Europi. Do njega se nije došlo naglim prekidom s kršćanskom tradicijom i baštinom, nego polaganim gašenjem žive vjere u Boga koji je prvo uklonjen iz misli, a onda i iz životne prakse suvremenoga čovjeka. Poznati koncilski teolog Karl Rahner pokušava u tom ateizmu otkriti i mogućnost „čistilišta“ za današnje čovječanstvo. U protivnom, kako on misli, „ateizam naših dana bio bi svojeglav otpor mogućnosti da u tom čistilištu ljudsko srce sazrijeva za Boga koji je uvijek veći i drukčiji od one slike koju smo malo prije imali o njemu“.

Ne moramo se složiti s Rahnerovim optimističnim očekivanjem, ali možemo s njime barem dijeliti mišljenje kako se čovjek u dubini svoga bića ipak ne može pomiriti s tom Božjom odsutnošću ni potisnuti u sebi urođenu čežnju za Bogom. Promišljajući teološki o toj čovjekovoj čežnji za Bogom, jedan suvremeni teolog (T. Philipp) ustvrdio je kako *moderna* ima poteškoća s nadom u Boga i kako u isto vrijeme čežne za njim. Kako shvatiti to što na prvi pogled izgleda

proturječno? To je, zasigurno, jedan od najozbiljnijih znakova našega vremena, činjenica čovjekove nemoći bez Boga i u isto vrijeme tihe potrebe za njim.

Moderni čovjek bez Boga zapleo se u proturječje sa samim sobom. Kako drukčije protumačiti oblike čovjekova ponašanja koji vode u uništenje vlastitoga života, a na globalnoj razini dovode u pitanje opstanak cijeloga svijeta? Ako je Gospino ukazanje u Lourdes-u shvaćeno kao odgovor na izazove modernizma prije stoljeća i pol, i ako su ukazanja u Fatimi protumačena kao odgovor na opasnost od komunizma koja se tada nadvila nad svijetom, zašto onda Međugorje ne shvatiti kao odgovor na izazove današnjega vremena koji su zacijelo daleko veći i složeniji od onih prethodnih. Za vrijeme petoga susreta s malom pastircicom Bernardicom Soubirous, Gospa je 21. veljače 1858. pozvala: „molite za siromašne grješnike i podivljali svijet!“ Ako je tadašnji svijet u njezinim očima izgledao tako jadno, što reći za naš da-

Gospa otkriva zašto je današnji svijet takav kad kaže: „Vi samo svojim vlastitim snagama stvarate novi svijet bez Boga i zato ste nezadovoljni i bez mira u srcu“ (25. siječnja 1997.). Ta poruka ne samo da dobro pogađa stvarno stanje svijeta, nego zvuči kao optužba suvremenog čovjeka za takvo stanje.

našnji? A ako je Gospa tada pritekla upomoć svijetu, po kojoj logici to ne bi trebala u daleko većoj mjeri učiniti danas?

Ima danas vrsnih analitičara modernoga potrošačkog društva koji vrlo precizno upiru prstom u sve njegove proturječnosti i apsurde, ali ne mogu, nažalost, ponuditi nikakvu perspektivu. Oni tek prognoziraju kako će potrebe za sve većom potrošnjom stalno rasti, kako će ljudske želje biti sve rafinira-

nije, ali ne skrivaju uvjerenje kako ljudi time ne će biti nimalo sretniji. Prije dvije godine u hrvatskom je prijevodu objavljena knjiga cijenjenoga francuskog filozofa Gilles-a Lipovetsky-ja, člana francuske vlade za analizu društva i Nacionalnog savjeta za programe pri ministarstvu obrazovanja, i to pod izazovnim naslovom „Paradoksalna sreća“.

U uvodu u svoju knjigu autor današnje društvo zove „civilizacijom želje“ koja funkcionira na načelu „neprekidne stimulacije potražnje, tržišnosti i beskonačnog umnožavanja potreba“. U tome on gleda „novu religiju neprekidnog poboljšanja životnih uvjeta“ koja je u posljednja dva desetljeća od negdašnjega potrošača materijalnih dobara stvorila – kako on kaže – „hiperpotrošača koji žudi za emocionalnim iskustvima i većom ugodom“. Čovjek kojemu je glavna životna filozofija beskrajno uživanje života, u potrazi je za stalnim oblicima užitaka. Lipovetsky kaže: „svjedoci smo širenja tržišta duše i njezine preobrazbe, ravnoteže i

samopoštovanja, dok istodobno bujaju likovni sreće. U vremenu kad je patnja lišena svakoga smisla, kad su iscrpljeni veliki tradicionalni referencijali, pitanje unutarnje sreće ponovno izbija na površinu, postajući komercijalni segment, marketinški objekt kojeg se kupac želi domoći već spremnog za uporabu, bez napora, odmah i na bilo koji način“. Nakon te doista britke analize, autor se pita: „Ide li novi potrošač bolje od svojih prethodnika putem sreće?“.

U tako skiciran okviru današnjega vremena i suvremenoga društva vrlo je lako smjestiti brojne Gospine poruke koje nude lijek očito teško oboljelom čovječanstvu. Ona se obraća svijetu koji „se nalazi u velikom grijehu“ (8. listopada 1984.), „nevjernom svijetu koji hodi u tami“ (5. lipnja 1986.), kojemu „sotona – kao nikada dosad – želi pokazati svoje ružno lice“ (25. rujna 1991.). U brojnim porukama naglašeno je kako je to svijet bez mira i radosti. Gospa otkriva zašto je današnji svijet takav kad kaže: „Vi samo svo-

jim vlastitim snagama stvarate novi svijet bez Boga i zato ste nezadovoljni i bez mira u srcu“ (25. siječnja 1997.). Ta poruka ne samo da dobro pogađa stvarno stanje svijeta, nego zvuči kao optužba suvremenog čovjeka za takvo stanje. U brojnim porukama naglašeno je kako je sve što se događa u Međugorju u službi spasenja svijeta. Sve one koji prihvaćaju njezine poruke Gospa naziva „sredstvom u njezinim rukama za spasenje svijeta“ (25. ožujka 1994.).

Vratiti Bogu mjesto koje mu pripada

Bez obzira na to što su u Gospinim porukama najčešće zastupljene poruke mira, obraćenja, pokore, posta, molitve, čitanja Svetoga pisma, zajednički cilj koji se preko njih želi postići jest ponovno vratiti Boga u središte čovjekova života. Pojedini teolozi znaju reći kako su te poruke odveć usmjerene na pojedinca a zanemaruju crtu povijesti spasenja, tj. Crkvu i svijet. Njihov cilj bio bi samo pobožnost pojedinca, a ne kršćansko poslanje u Crkvi i svijetu. Takav dojam može steći samo netko tko se sporadično osvrne na te poruke, a ne prati ih u sklopu svekolikog događanja kroz ovih trideset godina.

Doista, Gospa sa svojim tako brojnim porukama ne ide za tim da pobožne učini još pobožnijima, gomilajući njihove molitve, nego nastoji bezbožni svijet ponovno pridobiti za Boga i to pozivom Crkvi da prepozna svoje poslanje u tome svijetu i na nj odgovori. Svi pozivi pojedincima i župi Međugorje stoji u službi toga općeg cilja. Iz sadržaja mnogih poruka nije teško zaključiti kako Gospa bezbožnost današnjega svijeta smatra njegovom najbolnijom ranom. Zato poziva: „U svom radu i svagdanjem životu stavite Boga na prvo mjesto“ (25. prosinca 1987.). Ta se poruka u različitim varijacijama veoma često ponavlja.

Gospina poruka kojom završava cijelo jedno stoljeće a započinje novo, ima upravo programski karakter: „Vašim ‘da’ miru i vašom odlukom za Boga otvara vam se nova mogućnost za mir. Samo tako, draga moja djeco, ovo će vrijeme, ovo stoljeće, za vas biti vrijeme mira i blagostanja. Zato dajte malom, novorođenom Isusu prvo mjesto u svome životu a on će vas voditi putem spasenja“ (25. prosinca 1999.). Koliko god se Gospa preko vidjelaca neposredno obraća pojedincima koji prihvaćaju njezine poruke, ovdje je jasno da pred očima ima čitavi svijet i njegovu povijest. O tome zorno govore izrazi „stoljeće“, „vrijeme mira“, „put spasenja“. A pojedinci su sredstvo u njezinoj ruci da se to ostvari. Ni Isus se nije obraćao narodu kao takvom, nego pojedincima koje je pozivao na obraćenje.

(Nastavlja se)

Fra Ivan s hodočasnici

Klice su u nama

„Više ne primjećujem izmjenu godišnjih doba. Kad prije prođe ova zima, već je evo proljeće“, reče mi jedan prijatelj. Kao i proljeće, tako će i Uskrs doći. Doći će i proći. Samo, hoće li i ove godine doći i proći pokraj mene ili ću ga uistinu doživjeti u sebi?

fra Marinko Šakota

U poruci od 25. veljače ove godine Gospa naš pogled usmjerava prema prirodi: „Priroda se budi i na stablima se vide prvi pupoljci koji će donijeti prelijepi cvijet i plod.“ Gospa se tom slikom služi da nas pozove na obraćenje. „Želim da i vi, dječice, radite na svom obraćenju i da budete oni koji svjedoče svojim životom, kako bi vaš primjer bio drugima znak i poticaj na obraćenje.“

Priroda kao poziv na obraćenje. Priroda učiteljica života. Jesmo li ikada tako razmišljali o prirodi?

Kako nas naš Učitelj uči?

Mislim da mi, ljudi novog doba (posljednja tri stoljeća), općenito uzevši, u prirodi ne vidimo učiteljicu nego jedino korist. Promatramo je samo kroz naočale iskoristivosti: kao izvor sirovina ili kao odlagalište otpada. Nije čudno što nam priroda uzvraća mačehinski. „Sve smo svjesniji da smo prirodi i njezine zakone povrijedili, i to u takvoj mjeri da bismo jednog dana zbog toga mogli sve izgubiti... Sveukupno zagađenje okoliša, skupa s nuklearnim i ostalim radioaktivnim zračenjem, visi nad nama kao Damoklov mač“ (fra Slavko Barbarić).

Kako naš Učitelj, Isus, promatra prirodu? „A od smokve se naučite prisposodbi! Kad joj grana već omekša i lišće potjera, znate: blizu je ljeto. Tako i vi kad sve to ugledate, znajte: blizu je, na vratima“ (Mt 24, 32-33).

Po Isusu je priroda, dakle, škola, učiteljica. Iz promatranja prirode mnogo poučnoga možemo izvući za život. Tako, ne smijemo se tjeskobno brinuti oko životnih potreština i ne smijemo biti slabe vjere – to je prva lekcija iz prirode. „Pogledajte ptice nebeske! Ne siju, ne žanju niti sabiru u žitnice, pa ipak ih hrani vaš nebeski Otac. Zar niste vi vredniji od njih?... I za odijelo što ste zabrinuti? Promotrite poljske ljiljane, kako rastu! Ne muče se niti predu. A kažem vam: ni Salomon se u svojoj slavi ne zaodjenu kao jedan od njih. Pa ako travu poljsku, koja danas jest a sutra se u peč baca, Bog tako odijeva, neće li još više vas, malovjerni?“ (Mt 6, 26-30).

Od prirode se može naučiti koje su vrijednosti ispravne a koje nisu; koje su pogodne biti životni temelj a koje nisu. „Stoga, tko

god sluša ove moje riječi i izvršava ih, bit će kao mudar čovjek koji sagradi kuću na stijeni... Naprotiv, tko god sluša ove moje riječi, a ne vrši ih, bit će kao lud čovjek koji sagradi kuću na pijesku...“ (Mt 7, 24-27).

Zdravo i trulo stablo slike su za stanje u ljudskom srcu. „Ili uzmite: dobro stablo i plod mu je dobar. Ili uzmite: trulo stablo i plod mu je truo. Ta po plodu se stablo poznaje. Leglo gujinje! Kako možete govoriti dobro kad ste opaki. Ta iz obilja srca usta govore!“ (Mt 12, 33-34).

Božju riječ Isus uspoređuje sa sjemenom koje sijač sije na njivi. Za Božju riječ vrijede isti zakoni kao i za čitav proces kroz koji

prolazi sjeme od sijanja, klijanja, rasta pa sve do ploda. „Gle, iziđe sijač sijati. I dok je sijao, nešto zrnja pade uz put, dođoše ptice i pozobaše ga. Nešto opet pade na kamenito tlo, gdje nemaše dosta zemlje, i odmah izniknu jer nemaše duboke zemlje. A kad sunce ograna, izgorje i jer nemaše korijena, osuši se. Nešto opet pade u trnje, trnje uzraste i uguši ga. Nešto napokon pade na dobru zemlju i davaše plod...“ (Mt 13, 3-8).

Isus želi da Njegovo kraljevstvo najprije zavlada u ljudskom srcu. Ljudsko srce pak ne razlikuje se od njive na kojoj raste dobro sjemenje ali i kukolj. „Kraljevstvo je nebesko kao kad čovjek posije dobro sjeme na svo-

joj njivi. Dok su njegovi ljudi spavali, dođe njegov neprijatelj, posije posred žita kukolj i ode...“ (Mt 13, 24-25).

Obično malo zrno poslužilo je Isusu da opiše kako se rađa i kako u čovjeku raste Kraljevstvo nebesko. „Kraljevstvo je nebesko kao kad čovjek uze gorušičino zrno i posija ga na svojoj njivi. Ono je doduše najmanje od svega sjemenja, ali kad uzraste, veće je od svega povrća. Razvije se u stablo te dolaze ptice nebeske i gnijezde mu se po granama“ (Mt 13, 31-32).

Isus želi da njegovi učenici promatraju život jednog pastira ili rad vinogradara u vinogradu i iz svega toga izvlače pouke za svoj duhovni život...

Klice dobrote

Proljeće je. Jesmo li ga svjesni? Prolazi li pokraj nas? Ako promatramo promjene koje se ovih dana i tjedana događaju u prirodi (zima se povlači a proljeće se rađa), moći ćemo izvući divnu pouku za svoj duhovni život.

Zadivljuje nas klijanje i cvjetanje u prirodi. Otkud sve to? Gdje je sve to bilo zimi?

U proljeće sve se mijenja: sve što je spavalo, budi se. Sve što je izgledalo mrtvo, oživljava. Život je pobijedio i radujemo se tomu.

Klice koje se javljaju u proljeće ni zimi nisu nestale. Ne vide se, ali su tu. U zemlji su. Ne kličaju i ne rastu, jer je zima. Hladno je, nema dovoljno sunčeve topline ni svjetla. Sve je, dakle, tu, u zemlji, ali ne raste, jer nema uvjeta.

U proljeće sve se mijenja: sve što je spavalo, budi se. Sve što je izgledalo mrtvo, oživljava. Život je pobijedio i radujemo se tomu.

Zar to nije predivna slika za naš život? Možda uviđam i priznajem da u meni nema ljubavi ni radosti ni mira; nema u meni dobre riječi nekim ljudima, ni pozdrava, možda prema članovima moje obitelji, prema rodbini ili susjedima. Istina je, nema, ali zašto nema? Zar su iz mene nestale klice dobrote, ljubavi, mira, radosti, zadovoljstva, praštanja...? Ne, nisu nestale ali ne rastu, jer je u meni zima. Hladno je u mom srcu. Netko me je možda povrijedio, ranio. Naši su odnosi zahladnjeli. Zima je među nama. Ledeno je. Stoga tu ne može ništa klijeti niti rasti. Srce mi je zaledeno pa mi je i ruka zaledena. Zbog toga je ne mogu pružiti prema čovjeku. Ne mogu izreći dobru riječ, ne mogu pozdraviti. Zbog toga nemam snage oprostiti...

Praštanje je kao proljeće u prirodi

Iako je tako, ni tada, kao ni zimi klice ljubavi, mira, radosti, dobre riječi, dobrog čina nisu nestale. U meni su. Samo čekaju da malo otopli, da se moje srce zagrije i sve što je izgledalo mrtvo počete klijeti, nicati i rasti.

Isus, koji nam donosi Očevu milosrdnu ljubav u sakramentu ispovijedi, zove nas da se otvorimo njegovoj ljubavi koja poput sunca grije srce i stvara uvjete za rast. Praštanje je kao proljeće u prirodi. Njime, a posebno molitvom za ljubav prema osobi koja me povrijedila, puca i topi se led u mom srcu. Svaka molitva, a posebno klanjanje, izlaganje je duše Isusu koji je sunce i koji grije.

Kojih li i predivnih pouka iz prirode! Je li nam sada jasnije zašto Uskrs slavimo u proljeće? Da, to nam je jasno, kao što nam je jasno da postoji godišnje doba koje se zove proljeće...

Snimila Lidija Paris

Bože, Oče svemogućí

Bože, Oče svemogućí! Hvala Ti što si nam poslao svoga Sina Isusa. Budi blagoslovljen u svemu što je On za nas činio i što nam je objavio Tvoju ljubav. Daj nam milost da s Marijom, Njegovom Majkom, proživljavamo Njegovu muku i da otvaramo svoja srca i predajemo sve što je u njima.

Hvala Ti što primaš i naše dobro i naše zlo i svojom ih neizmjenom ljubavlju pretvaraš u slavu uskrsnuća.

Oče, u Tvoje ime se odričemo svega što nam smeta da postanemo Tvoji prijatelji i prijatelji Tvoje Sina. Daj nam milost da kroz ove korizmene dane učinimo sve da te mogemo na dan uskrsnuća proslaviti svojim životom i djelom. Daj nam svoj mir.

Tako neka bude!

fra Slavko Barbarić

Gospa nas ljubi i poziva da budemo istinsko svjetlo u našem umornom svijetu (IV.)

Da bismo razumjeli Gospine poruke, moramo biti mudri u duhu, moramo više moliti i u molitvi ćemo naći odgovor na pitanje jesmo li razumjeli zašto je Gospa ovamo došla. Vrijeme u kojem živimo vrijeme je odgovornosti. Moramo postati odgovorni ljudi, odgovorni prema Gospinoj poruci. Odgovorno je prihvatiti, odgovorno živjeti i biti živi znak.

Razgovarao Krešo Šego

Njezina haljina i uopće izgled?

Haljina je siva, veo bijel. Oči su joj plave, jagodice crvene, kosa crna, lebdi na oblaku i ima krunu od zvijezda. Drukčije je obučena jedino na Božić i Uskrs, te na obljetnicu ukazanja i na rođendan. Tada ima zlatnu haljinu, umjesto sive.

Koliko traje ukazanje?

Najduže ukazanje trajalo je četrdeset pet minuta, bilo je to 1983. godine. Sad traju od pet do petnaest minuta, kako kad.

Ukazuje li se Gospa sama?

Ponekad s Gospom dođu anđeli, a na Božić dođe s malim Isusom i sa sv. Josipom. Tako uvijek dolazi na polnoćki.

Govori li ikada išta sv. Josip?

Ne, on stoji pokraj Gospe i radosno u nju gleda.

Maloga Isusa Gospa drži u naručju?

Da. A kako sam u klečecem položaju, vidim samo jednu stranu lica maloga Isusa, ne cijelo lice.

Dijete Isus gleda?

Da, gleda smiješeći se.

U tridesetoj smo godini ukazanja. O porukama se dosta govori, ali Vas molim, kažite nam ponovno koje su glavne Gospine poruke?

Izdvojio bih poruke vodilje, sržne poruke kojima nas Gospa vodi od 1981. godine. To su: mir, obraćenje, povratak Bogu, u životu staviti Boga na prvo mjesto i s njim poći u budućnost, molitva srcem, pokora i post, čvrsta vjera, ljubav, opraštanje, euharistija i poruka nade. Kroz ove poruke Gospa nas vodi, a svaku nam pojednostavljuje i približava da je bolje shvatimo i po njoj živimo.

Sve druge poruke koje nam Gospa daje svakoga 25. u mjesecu pojednostavljuje, približuju ove koje sam naveo. To su poruke evanđelja, a Isus, njezin Sin, šalje je da nas vodi. Drugoga puta nema.

Ima dosta ljudi koji kažu da su poruke jednostavne, a mnogi hodočasnici govore da bi Gospa svaki dan trebala davati novu poruku. Zar bismo mogli živjeti i pratiti to mnoštvo poruka? Jesmo li sposobni shvatiti poruku koju nam je Gospa jučer dala, a već danas je nova? Gospa je u prvo vrijeme, od 1984., davala poruku svakog četvrtka, što je trajalo tri godine. Gospa je vidjela da je to malo vremena za razmišljanje o poruci, pa je odlučila poruku davati jednom mjesečno. Dala nam je više vremena kako bismo bolje shvatili poruku i kako bismo je živjeli.

Molitva je odgovor na poruke

Po procjenama, do danas je kroz Međugorje prošlo preko četrdeset milijuna hodočasnika. O njihovu broju svjedoči, primjerice, mjesec kolovoz 2010. kad je u župi Međugorje podijeljeno 325.000 pričesti, što se nikad dotle nije dogodilo. Jesmo li mi u župi, vjernici iz okolice i, zašto ne, cijeloga svijeta, razumjeli zašto je Gospa došla?

To je dobro pitanje. I sam se, koji vidim Gospu, često pitam jesam li je potpuno razumio. Trudim se i nadam se da razumijem, ali znam da na tome još moram raditi. Ljudi dolaze tražeći izvor, dolaze na izvor, napoje se duhovnim pićem i obnovljeni se vraćaju kući. Da bismo razumjeli poruke, moramo biti mudri u duhu, moramo više moliti i u molitvi ćemo naći odgovor na to pitanje.

Ivane, Vi Gospu vidite svaki dan. Može li se ona opisati riječima?

Gospa se uistinu ne može opisati riječima. Koliko god ja tražio i birao riječi, svaka je

presiromašna za opisati Gospu. Nemoguće je opisati njezinu ljubav, njezin osmijeh, nje-

zinu toplinu, njezinu nježnost. Opisati ljubav kojom nas ljubi, jednostavno je nemoguće.

Mnogi su slikari i kipari stvorili Gospine slike i kipove. Jesu li približili Gospin lik?

Nemoguće je, pa i umjetnicima, dočarati Gospu kakvu mi vidimo. Ima u slikama i kipovima nastalima na temelju našega opisa ponešto od Gospina lika, ali tek ponešto.

Od prvoga dana ukazanja na videoce su se s različitih strana srušile negativne reakcije, u smislu da je sve to izmišljeno, halucinacija... I danas smo u prilici slušati ili čitati takva mišljenja. Boli li Vas kad to čujete?

Boli me kad to dolazi iz Crkve, od svećenika, a nije potkrijepljeno argumentima. Da je potkrijepljeno argumentima, razumio bih,

a ovako to ne mogu razumjeti. Kad o tome razmišljam, ne shvaćam zašto kod takvih nema strpljenja, zašto nisu spremni čekati sud Crkve. S druge strane, kad gledam Isusa dok je živio na zemlji i činio čuda, njegovi apostoli, koji su bili svjedoci svega, zatajili su ga. Blago onima koji ne vide, a vjeruju.

Jeste li ikad o tome razgovarali s Gospom, što učiniti da ljudi ne sumnjaju?

Ne, Gospa o tome nikada ništa ne govori, ona traži da molimo. A povjerovati je uistinu dar. Ljudima koji dolaze sa svih strana svijeta ne trebaju nikakva uvjerenja. Čim dođu u Međugorje, osjete Gospinu blizinu, vide plodove, vide što je to što Gospa traži. Bitno je otvoriti se, otvoriti svoje srce da bismo mogli primiti ono što nam Bog nudi. Bitno je stati pred križ, s obitelji, i primiti ćemo mnoge milosti.

Swjedoci primljene milosti u ovom mjestu kažu kako je bitno doći, a sve ostalo čini Gospa.

To je prvi korak. Tko ga je učinio, osjetio je neizrecivu milost.

Bili ste otvoreni svim mogućim medicinskim ispitivanjima vrhunskih svjetskih stručnjaka?

Da, prošli smo sva moguća ispitivanja, u Milanu, Beču, Međugorju. Bilo mi je teško jer se to ponavljalo dva, tri ili četiri puta, često su to bila ista ispitivanja. Po Gospinu savjetu, pristali smo i na to.

Razgovarali ste s Gospom o tome?

Da, razgovarao sam s Gospom o tome treba li se ili ne treba odazvati na ta ispitivanja. Pristali smo jer to Crkva želi, i svi ti dokumenti koji se brižno čuvaju priloženi su Međunarodnom povjerenstvu koje je osnovala Sveta Stolica i zasigurno će pridonijeti konačnom sudu Crkve. Gospa nam je rekla, prihvatite to jer to Crkva želi, a poslije ćete shvatiti koliko je to bitno.

Pri kraju smo razgovora, ali se nadam da će ih biti još ovako plodonosnih. Svi vidioci imaju neku svoju posebnu molitvenu nakanu. Vaša je nakana molitva za mlade i obitelji. U čemu je njezin smisao?

Moja je misija molitva za mlade, obitelji i svećenike, a to mi je Gospa dala. To je nakana za koju molim svaki dan. Imam molitvenu skupinu s kojom molim već dvadeset osam godina – sastajemo se ponedjeljkom i petkom – i u njoj molimo za obitelji i mlade u svijetu. Gdje god u svijetu sudjelujem na molitvenom susretu, uvi-

jek tražim poseban susret s mladima, a ako je potrebno, i s njihovim roditeljima. Ti su susreti veoma korisni za sve sudionike. Na taj način mladima izravno prenosim Gospinu poruku. Koliko god bili kritični prema mladima i njihovom načinu života, Međugorje svaki dan, a Festival mladih osobito, svjedoči o velikom broju djece i mladih hodočasnika. Ohrabren sam nazočnošću mladih u našem mjestu i ufam se da će ih biti sve više i više.

Što preporučate nama koji živimo u Međugorju?

Ponajprije, preporučam odgovornost. Vrijeme u kojem živimo vrijeme je odgovornosti. Moramo postati odgovorni ljudi, odgovorni prema Gospinoj poruci. Odgovorno je prihvatiti, odgovorno živjeti i biti živi znak. Ljudi me često pitaju kad će Gospa ostaviti znak. Ona će ostaviti znak, ali mi danas moramo biti živi znak, ova župa mora biti živi znak, mladi u Međugorju moraju biti živi znak svim hodočasnici koji ovamo dođu, naše obitelji moraju biti živi znak, i cijeli svijet danas mora biti živi znak. To je odgovornost. Na odgovornost smo pozvani svi, i vi, i ja, i župa, i svećenici koji ovdje djeluju.

Uskoro se navršava deset godina od smrti fra Slavka Barbarića (razgovor s Ivanom nastao je u jesen 2010.), za kojega je Gospa u poruci od 25. studenoga 2000. kazala da se „brat Slavko rodio u nebo“. Bili ste bliski?

Fra Slavko, koji se posve razdao za poruku, šesnaest je godina bio moj duhovnik, a duboko osjećam da je njegova vizija Međugorja bila mnoštvo mladih kod Gospe.

Kad ste se upoznali s fra Slavkom?

O njemu mi je teško pričati u kratkom razgovoru. S njime sam se susreo kad sam izašao iz sjemeništa u Visokom. Poslije smo počeli skupa raditi, obišli smo cijeli svijet. Na tim dugim putovanjima imali smo vremena razgovarati o mnogim stvarima. Moj rad s njime ostavio je duboka traga. Fra Slavkova duhovnost, znanje i iskustvo bili su mi neprocjenjivi.

Što Vas se najjače doimalo kod fra Slavka?

Najdublje me se doimao njegov pristup čovjeku, kao svećenik „čitao“ je sugovornika, u svakom trenutku znao je što ti treba. Istodobno je bio i psiholog i psihoterapeut, i ljudi su nakon susreta s njime bili obnovljeni. Drugo, plijenila je njegova skromnost i poniznost, ali i radišnost koja mu nije ostavljala vremena ni za odmor, pa je dnevno spavao svega četiri-pet sati. Riječju, bio je zaljubljen u Gospu.

(Kraj)

Međugorje je znak

U prošlom broju našega lista pisali smo o duhovnoj obnovi u našoj župi koju je koncem siječnja i početkom veljače održao prof. dr. Tomislav Ivančić. Donosimo njegovu propovijed koju je održao na početku duhovne obnove.

vlč. Tomislav Ivančić

Duhovna obnova

Poštovani i dragi župljani župe Međugorje, dragi vjernici, danas je spomendan sv. Tome Akvinskoga, petak, dan za koji su nas učili da treba postiti, da prednost ne treba prepustiti tijelu, nego duhu. Duhovne su vježbe prigoda pomoći da se podigne duša, da ona bude još jača. I dok vi, župljani, neprekidno pružate veliku gostoljubivost hodočasnici, uvijek je pitanje da ne zanemarite sebe, da ne zaboravite zašto se ovdje ukazuje Gospa. Slično je to kao u životu nas svećenika – naš najveći problem je u tome da, brinući se za duše, za ljude, za vjernike, ne zanemarimo sebe. Ako svećenik propada, onda se i župa gubi. Ako ste gostoljubivi prema hodočasnici, a sebe zaboravljate, vi se gubite. Hvala vam što ste u tolikom boju došli upravo vi iz župe, na ovoj duhovnoj obnovi pokušat ćemo odgonetnuti zašto je vaše mjesto postalo toliko glasovito. Nadam se da ćemo vidjeti da to nije stoga što se ovdje djeci ukazuje Gospa, ni zbog toga što dolazi toliko hodočasnika, naravno ni zbog toga što bi Gospa ovdje htjela izgraditi Lurd ili Fatimu. Pokušajmo shvatiti što to zapravo Nebo želi od nas.

Gospa nam želi reći da postanemo prijatelji Isusa iz Nazareta

Na početku, pokušajmo ući u stvarnost sv. Mise. Nemojmo ići na Misu iz običaja, zato što smo tako naučili. Kršćanin se ne postaje zato jer si rođen od kršćanskih roditelja, ni zato što si kršten, ne. Sjetite se da od stotinu krštenih, jedva njih trideset ide u crkvu. A što je s drugima? Kršćanin se postaje tek kad sam počneš razmišljati, da, Boga zbilja ima. Ili, zar stvarno postoji Gospa, Isusova majka, zar se nju može doživjeti, iskusiti, vidjeti? Tek kad počneš razmišljati – zašto sam ja ovdje na zemlji, što je moj život, dokle ću biti ovdje, tko je odlučio da dođem na svijet – tek kad počneš razmišljati postaje ti jasno tko je Isus Krist. Zamislite, sedam milijarda ljudi živi na svijetu i ni jedan ti ne zna objasniti zašto moraš živjeti, trpjeti, umrijeti; i nitko ti ne zna odgovoriti što je nakon smrti, tko je Bog, zar je uistinu Bog u hostiji... To-

liko neodgovorenih pitanja, a od nas se traži da svakomu tko nas pita zašto si vjernik, odgovorimo, ja sam vjernik zato, zato i zato. Ne zato što sam pobožnjak, ne zato što molim sto krunica, ne zato što sam sto puta bio u Međugorju; ne, zato se ne postaje kršćanin. Kršćani su ljudi koji vjeruju Isusu Kristu iz Nazareta, Židovu, povijesnoj osobi, čovjeku; on izvršno govori i hrvatski i svaki drugi jezik. Isus je s nama u svemu jednak osim u grijehu, kaže sveti Pavao, i njemu, Isusu, vjerujem. Ne vjerujem ni jednom bogu, osim Bogu Isusu iz Nazareta. To nam Gospa želi reći, da prestanemo biti nekršćani i pogani i da postanemo prijatelji Isusa iz Nazareta. A ako smo njegovi prijatelji, onda smo prijatelji i njegove Majke, koju vi zovete Gospa.

Shvatimo, na početku, da je sv. Misa hodočašće kroz pet postaja – od tebe grješnika do tebe sveta. Na prvoj postaji svoga križnog puta Isusu ćemo reći da smo grješni, i moliti ga da nam oprost. Nakon što smo to učinili, Isus nas vodi do Božje riječi, do Svetog pisma. Tu nam on govori. Potom idemo na treću postaju, svećenik prikazuje kruh i vino, a mi prikazujemo svoj život, da nas Isus čuva. Tu govorimo, Isuse, evo me, tvoj sam, predajem ti se. U pretvorbi, četvrtoj postaji, kruh i vino postaju tijelo i krv Kristova, a sve što ste vi Isusu predali postat će sveto, vi ćete postati sveti ljudi. I, peta postaja, pričest. Primate Isusa i znadete da je Isus u vama i vi u Isusu. Kad se vraćate kući – i vi s raznih strana svijeta – to znači da Isus ide kroz moje selo, putuje u zrakoplovu, vozi se u autu... I, na kraju, to uvijek ponavljam, kad dođete kući upalite svijeću, jer je kuća postala crkva a vi ste postali tabernakul s Isusom u sebi.

Križ je vrhunska pobjeda

Slušajući Riječ Božju sjetio sam se onih vremena 1981., 1982. godine kad su komunističke vlasti progonile vidoce, njihove roditelje, svećenike i vjernike. To znači da u dnu bijakovičko-međugorskih događaja postoji patnja i križ, kao što u Isusu iz Nazareta postoji križ. Ali križ nije tragedija, nije poraz, križ je vrhunska pobjeda. Kardinal Kuharić često je znao reći: Bog gubi bitke ali ne

Foto Dani

gubi rat. Kršćanin trpi mnoge nevolje, ali se u konačnici smije, iz nevolja biva izbačen i spašen. Ni jedna bolest nije trajna, ni smrt nije trajna, ona je samo prolaz u život. Svi smo iskusili da bolest nije naša sudbina, ona je prolazna. Tako isto ono što se događalo u početima, progoni ovdje u Međugorju, nije nešto što bi trebalo ostati, to je bio trenutak u kojemu je trebalo hrabro kazati jesu li ukazanja stvarna ili nisu. Trebalo je stati i kazati, ja ću život dati jer je ovdje Gospa. To su govorila djeca, vidioci. Sveti Pavao kaže, sjetite se tih dana, a ja bih, dragi vjernici, rekao, sjetite se u čijem to životu nema patnje. Rekao bih da u životu najviše pate oni koji imaju najviše novca i kojima je najvažnije ovdje imati, imati i imati imanje. Najviše pate oni kojima je zdravlje najvažnije u životu, to su tragični ljudi. I najviše pate oni koji se stalno plaše smrti, a najsretniji su oni koji kažu, ako umrem sutra, što onda, Bogu hvala. Ti ljudi najduže žive. Najsretniji su oni, prijatelji moji dragi, koji ne vjeruju u bolest nego u zdravlje; oni koji ne vjeruju u grijeh nego u oprostjenje grijeha, oni koji ne govore o đavlu i nemaju ništa s njime, nego govore o Bogu i žive s njime – to su najsretniji ljudi.

Najtragičnije je živjeti bez Boga

Isus nam je danas govorio o vjeri kao o sjemenu koje sadimo u zemlju. Braćo draga, ako večeras, nakon što primite Isusa, podete kući razmišljajući o Kristu kojega ste primili – kako je postao dio svakog djelića vašeg tijela, vaše krvi, ako budete radosni, o drugom

lijepo govorili i mislili, kući ćete doći promijenjeni, drukčiji. Znat ćete da je Isus u vama i vi u njemu, to će vidjeti svi vaši bližnji, svi ljudi koje susretnete. Najtragičnije je, braćo draga, živjeti bez Boga. Danas je petak, sjećate li se riječi Evanđelja od prošle nedjelje? Ili od jučer, jer mnogi od vas svaki dan idu na Misu? Sjećate li se barem jedne rečenice? Dokle smo god takvi, malo imamo s kršćanstvom, slabi smo kršćani. No, priznajmo Gospodinu, ne mislimo na njegovu riječ, zaboravljamo ono što nam govori. I kažimo, oprost nam, Gospodine! Već time postajemo veliki, postajemo sveti. I to je prilika da riječ Isusovu, sjeme vjere, zasadimo u svoje srce. Majka Terezija iz Calcutte nije činila ništa drugo nego što vi činite, išla je svaki dan na Misu. Ali, ona je pamtila i razmišljala o riječi Kristovoj. Kad molimo Zdravo Marijo, promatrajmo Gospu, zastanimo, oslobodimo se drugih misli i uistinu budimo s Marijom. Ako samo brbljamo, Marija vidi da je ne primjećujemo, da je to nekakav naš običaj. Molitva je govor u kojem osjećamo Božju i Marijinu nazočnost, s njima razgovaramo, družimo se. Molitva, krunica, nije samoj sebi svrha, ona je sredstvo da dođemo do Gospe, da budemo s njom.

Često razmišljam o tome što se događa u Međugorju. Bio sam ovdje već 1982., kad me je pozvao tadašnji župnik fra Tomislav Pervan držati duhovne vježbe vidiocima – da shvate što im se događa – ali i drugima u župi. Dolazio sam i poslije mnogo puta i sjećam se da sam u jednoj propovijedi rekao

kako Gospa ne želi da se tamo, na mjestu ukazanja, izgradi nekakav grad, da ona ne želi velike zgradurine kao što ih imaju Lurd, Fatima i drugi, već da Gospa želi živu Crkvu, izgrađenu od vjernika, evangeliziranih ljudi koji ljube Isusa iz Nazareta. Neki su mi poslije govorili da nisam u pravu, na što su vidioci potvrdili moje riječi. Kazali su, da je to to, Gospa upravo želi promijeniti srca ljudi, da ljudi postanu kao njezin Sin koji spašava, koji oprašta i koji voli čovjeka. Danas sam sretan što je mjesto ukazanja ostalo isto, što je Križevac ostao isti i što je crkva ostala ista.

Isus neprestano stoji pred tvojim srcem

Kad danas promatramo sve ovo, poštovani prijatelji, pitam se što je to Međugorje. Znam da dolazi bezbroj ljudi i da su se mnogi obratili. Kad promatram Međugorje samo mi je jedna stvar postala jasna: Djeca govore da vide Gospu, a nitko drugi od nas je ne vidi. Mi vjerujemo da djeca govore istinu, no što ćemo s time što djeca kažu da vide? Jedino što nama treba jest to što nam Bog i Gospa pokušavaju reći: Čovječe, Isus neprestano stoji pred tvojim srcem i stalno te pita, vidiš li me, želiš li me čuti, želiš li sa mnom razgovarati? Kad moliš krunicu Gospa pred tobom stoji i pita te, kad kažeš Zdravo Marijo, čuješ li kako i ja tebi odgovaram, zdravo tebi? Zašto ne čuješ moju riječ, zašto si toliko materijalan, zašto se barem malo ne dignesh na razinu duha pa da čuješ riječ Boga koji je čisti duh, zašto? Isus govori, evo stojim na vratima i kucam, i ako mi tko otvori ući ću k njemu i večerati s njime. Dakle, ono što nam djeca u Međugorju pričaju nije ništa drugo doli ono što je Isus davno rekao u Evanđelju: Brate i sestro, stojim pred tvojim srcem i zovem te da mi otvoriš, zašto me ne čuješ? Zašto ste se toliko vezali uz novac, kuće, odijelo i hranu, za djecu, za muža i ženu, zašto nemate pola sata dnevno da čujete kako Duh govori? Zašto se ne sabere te, a sabrati se znači dignuti se na duhovnu razinu? I ne samo da Isus kaže, evo me pred vratima i kucam, on kaže i kraljevstvo je Božje pred vratima, ono je blizu. Prošlo je već trideset godina, i želim vam reći, braćo moja, pronađite dnevno dvadeset-trideset minuta vremena za Boga, otidite u osamu i razgovarajte s njime. U tih dvadesetak minuta mirno sjedite i recite, Isuse, želim te čuti. Naučiti čuti Isusa, prijatelji, spas je za čovjeka. Zašto naše molitve nisu uslišane? Sam Isus nam kaže, ne ćete biti uslišani zbog mnoštva svojih riječi koje blebećete. Slušaj što Isus govori. Marija kaže, slušajte sve što vam on kaže, učinite sve što vam on kaže, a to je rekla i u Međugorju.

I ti možeš postati netko tko će drugom otvarati oči i uši

Kad ćemo shvatiti da je Isusova riječ važna, kad ću moći kazati, nju čujem, o njoj razmišljam, nju slušam? Sve je u tome, braćo moja. Dugo sam se mučio pripremajući nedjeljnu propovijed i to je trajalo sve dotle dok nisam sjeo pred tabernakul i rekao, Isuse, ti znaš što trebam reći, ti znaš kako ljudima prenijeti tvoju riječ a ja sam samo tvoj glas, tvoj pomoćnik, tvoj mikrofon. Otkako sam tako počeo činiti, ja nemam problema s pripremom propovijedi. Jednostavno, govorim iz srca, onako kako mi Isus dopušta. Kad sam pitao vidoce kako izgleda ukazanje, rekli su mi da najprije dolazi neki oblačić, pa svjetlo, pa Gospa. Tada mi je postalo jasno da svatko od nas može vidjeti Gospu i iskusiti Isusovu prisutnost, razgovarati s Bogom. Međugorje je samo znak i, braćo moja, kad ćete, svaki u svojoj kući, u svojoj sobi, na ulici, na radnom mjestu početi vidjeti Isusa i razgovarati s njime? Isus prekrasno govori sve jezike i kad progovori osjećaš duboko u srcu takav mir, ljubav, radost. Kad to doživljavam tako sam sretan i tako mi je, tada, lijepo biti svećenik.

Nije na nama svima dolaziti u Međugorje. Kažu da dolaze mnogi, no što je to prema sedam milijarda ljudi na zemlji? Ali Međugorje je znak, i ljudi mogu reći tu je Gospa, tu je Isus i on želi razgovarati s vama. Zašto mu ne otvorite vrata, zašto ga ne primite? I zašto mislite da samo ova djeca mogu vidjeti Gospu? Braćo moja, u Međugorje sam došao samo da vam reknem: Bog stoji pred tvojim vratima i čeka da mu otvoriš. Nitko nije privilegiran, nemojte zavidjeti vidiocima, oni nisu ništa bolji od tebe i mene, oni nisu posebni, što i sami govore. Oni su znak, kao što i ti trebaš biti znak. Ne znam što ćete učiniti s riječima koje ste večeras čuli no znam koliko bi Gospa bila sretna da se vaša srca otvore i da čuju. Zamislite koliko je tužna majka koja ima desetero djece, a ni jedno ne čuje i ne vidi. A onda zamislite radost te majke kad joj djeca odjedanput ozdrave i čuju. Marija je ta majka. Ima milijarde kršćana, i Majka bi htjela da je vide i da je čuju. I zato se javila i u Lurdu, i u Fatimi, i gdje sve ne u svijetu i na kraju u Međugorju, da je i ti čuješ i vidiš. Da i tebi dolazi tisuće ljudi koji kažu, ti zbilja vidiš Boga, da, nauči i mene. Kad sam to naučio, tad sam počeo držati seminar za evangelizaciju Crkve. I ti možeš postati netko tko će drugom otvarati oči i uši. Što ćeš, dakle, napraviti danas i sutra? Rekao sam već, pronađi nekoliko minuta, sjedi u osami i slušaj Isusa. Ništa nemoj govoriti, samo slušaj. Tada se stapa tvoj i Božji duh, i ti ćeš čuti što ti Bog govori. Takav, bit ćeš Gospin svjedok. Amen.

U vrtu s Uskrslim

Iskustvo bezuvjetne ljubavi koju primamo od Uskrsloga oslobađa nas trajne potrebe da posvuda trčimo za nečijom naklonošću. Iskustvo novoga života, nove prilike, novoga poslanja ispunja nas dubokim unutarnjim mirom.

s. Dominika Anić

Prvi dan novoga stvorenja svakako je Isusovo uskrsnuće. Događaji koji slijede nakon uskrsnuća i Isusove objave učenicima i prijateljima koriste se u liturgiji kako bismo bolje mogli razumjeti smisao sadašnjega misterija naše vjere. Isusovo uskrsnuće sada otvara posve novi život, oslobođen svake podvojenosti koja nastaje zbog nepravedne patnje i koja čovjeku može zamagliti vjeru u Božju blizinu i pratnju. Uskrsnuće je odlučni trenutak čovjekove povijesti.

Dva vrta

Prva uskrsna scena smještena je u svemirski okvir. Sveto pismo nam govori kako je Isusov grob bio smješten u nekom vrtu, u vrtu koji nas može podsjetiti na onaj edenski o kojem govori Knjiga postanka. Dva vrta postavljena su u neku vrstu međuodnosa. U prvome promatramo prve ljude, Adama i Evu, prvu ljudsku obitelj koja gubi intimnost i prijateljstvo s Bogom, što za posljednju ima izgon iz vrta. A u drugome vrtu događa se susret Uskrsloga sa ženom koja ga traži, s Marijom iz Magdale, koja Isusovom ljubavlju oslobođena od svoga grijeha zadobiva milost da prva primi radosnu vijest o ponovnoj prisnosti s Bogom. Dobiva i zadatak da ide i tu radosnu vijest spasenja prenese drugima. Ona ne biva iz vrta istjerana nego poslana. To je bitna novost ovoga drugoga vrta i njegove uloge. Iz ovoga vrta iskusnici Božje blizine bivaju poslani radost podijeliti s drugima.

Marija Magdalena to može učiniti jer je oslobođena straha i zabrinutosti s kojima je došla na grob. Veliki kamen navaljen na grobna vrata, za ženu je veliki problem. Tko će ga pomaknuti? Veliki kamen simbolizira težinu grijeha koji čovjeka vuče prema dnu, pritiska ga i ne dopušta mu doći do novosti života, do preobražaja, do uskrsnuća. Taj kamen je odvaljen, grijeh je oprost, a sloboda novoga, božanskoga života tako je dostupna. U grobu je ostalo tek platno u koje je bilo umotano mrtvo Isusovo tijelo, smotano na jednome mjestu. Platno je jedini svjedok da je tu netko, vrlo kratko, počivao. I anđeli

navjesticima novoga života, začuđeni da još netko traži Živoga među mrtvima.

Marijina bol zbog „onoga koga više nema“ bila je toliko intenzivna da nije mogla ispravno razumjeti pitanje anđela, nego je nastavila pretraživati vrt misleći da je Učitelja netko ukrao. Vrt postaje mjestom

potrage za ljubljenim. A neizbježnost susreta s onim koga se traži tako izvjesna. Na prvi mah Marija mu se obraća kao vrtlaru i traži od njega da joj kaže gdje je njezin ljubljani Učitelj. Onaj koji joj je dao priliku novoga početka, novoga života. Traži onoga koji je nije osudio nego ljubio. No kad Isus Mariju zovne imenom, zvuk njegova glasa u trenutku osvjetljava sve njezine čežnje, i to postaje prvim korakom u procesu njezine ponovne preobrazbe. U tom prepoznavanju, u radosnom uskliku „Učitelju“, ona, Marija Magdalena, postaje navjesticom uskrsne zbilje. Iskoračuje iz vrta s novim iskustvom susreta sa Živim, sa stvarnošću koju do sada nije poznavala i kojoj od sada postaje službenicom i prvom navjesticom. *Učitelj je živ i ja sam ga susrela.* U vrtu, tamo gdje se nalazio grob i smrt,

sada je radost i život. On me poslao k vama – reći će učenicima.

Poslanje iz vrta

Za navještaj nove zbilje potrebno je iskustvo, susret s novim životom, s tajnom uskrsne zbilje. Marija je to imala. I zato je mogla biti poslana. Ali Marija je učinila napor sa svoje strane. Ona se zaputila prema grobu, ona je tražila Isusa. I našla ga je. Vrt u kojem je tražila „mrtvoga“ pretvorio se u vrt u kojem se nalazi „Živi“, uskrsli Učitelj i Gospodin.

Grobni se vrt pretvorio u vrt uskrsnuća, u otkrivenje Kristova otajstva. U radosni navještaj kako je i svima nama ta zbilja dostupna, otvorena. Svi možemo doživjeti svojevrstan unutarnji preobražaj, unutarnje uskrsnuće, novi život. Kroz iskustvo Marije Magdalene učimo da nema neoprostivih grijeha, vrata novoga života nisu zatvorena ni jednome čovjeku. Ni jednom čovjeku koji se kaje, koji je spreman ući u taj vrt, vrt novoga života, ali i izići iz njega, spreman prihvatiti poslanje – drugima posvjedočiti svoje iskustvo, Božju dobrotu.

Adam i Eva izbačeni su iz prvoga vrta, iz raja, zbog svojih samosvjesnih postupaka ali u odvojenosti od Boga. Iskustvo Marije Magdalene, iskustvo sjedinjenja s Uskrslim i Živim, bilo je tako duboko da je rajski vrt bio sada u njoj i ona ga nije mogla napustiti. On nije tek zemljopisno određeno nego stanje iz kojega djelujemo i živimo. Isus šalje Mariju iz vrta, ali s unutarnjom sviješću da je Bog ljubi i da ona ljubi njega, kao i da se Bog daje u svakom trenutku i u svakom događaju iznutra i izvana. U tom su stanju nutrina i vanjština u potpunom skladu: postali su jedno. Tijekom toga kratkog razgovora u vrtu posljednja tajna za Mariju postaje posljednjom nazočnošću, a posljednja nazočnost postaje Posljednjom Zbiljom.

Krist svakoga od nas poziva našim imenom, u našem životnom vrtu, i želi nam povjeriti poslanje. Ali potrebno je zaputiti se, potražiti Živoga. Bitno je ne ići onamo samo razumom, jer nije moguće u uskrsnuće vjerovati pukim razumom. Tu mora biti uključeno srce koje ljubi. Jer ljubav je ona koja vrijedi i preko vrata smrti. Ljubav doziva život. Bog nas je toliko ljubio da nam je dao Sina koji po uskrsnuću postaje nepresušnim izvorom ljubavi za svakoga tko ga traži.

Iskustvo bezuvjetne ljubavi koju primamo od Uskrsloga oslobađa nas trajne potrebe da posvuda trčimo za nečijom naklonošću. Iskustvo novoga života, nove prilike, novoga poslanja ispunja nas dubokim unutarnjim mirom. Uskrsna poruka oslobađa nas za novo shvaćanje našega vlastitog života čineći nam dostupnom mogućnost da svoj svakidašnji obični život živimo uskrsno.

▶ **Nastavak s 5. str.**

cijeli dan, i rekao da na to nemaju pravo. Svi su mislili da se toga dana ne će održati sveta Misa. Narod se okupio u crkvi, svi su molili i plakali, što će biti s uhićenim župnikom. Tih je dana boravio kapucin fra Stan-ko Dodig u svoje majke pok. Vide (otac mu je davno bio umro) na godišnjem odmoru. On se prokralo kroz duhaništa i vinograde od Sivrića mahale, zvana su zazvonila, i on je održao svetu Misu. Iste je večeri morao bježati iz roditeljske kuće preko Metkovića natrag u Rijeku. I godinama nije smio doći u župu zbog straha od represije. Dakle, neprekinuto je slavljena večernja sveta Misa, unatoč uhićenju župnika.

Vrijeme nakon župnikova uhićenja

Ni nakon fra Jozina zatvaranja svijet se nije dao smesti. Biskup, na molbu provincijala fra Joze Pejića, imenuje fra Zrinka župnim administratorom, fra Tomislav Vlašić dolazi iz Čapljine u Međugorje početkom rujna i djeluje kao duhovni pomoćnik. Najesen počinje školska nastava, vidioci se razišli. Otkako im je zabranjen pristup mjestu prvih ukazanja, ukazanja imaju u crkvenoj prostoriji, desno od oltara, u kome je slavljena u to doba svakodnevna sveta Misa. Vidjelac je Ivan otišao u visočko sjemenište, Mirjana se vratila u Sarajevo, ali je zbog šikaniranja okoline morala mijenjati škole, Vicka i Marija idu na nastavu u Mostar, ali i ondje doživljavaju šikaniranje okoline. Nevolja je biti izdvojen, vidjelac, mimo svoje volje. Ali se nisu dali smesti, nisu zanijekali ono čega su bili svjedoci. Jakov nastavlja školovanje ovdje u Bijakovcima, jedino Ivanka ne ide u školu. Ona je imala kuću u Mostaru, ali joj je toga proljeća majka umrla, te ostaje s ocem, bratom i mlađom sestrom u Bijakovcima. I upravo je njihovo ponašanje tih prvih mjeseci odlučujuće u svemu: bez privatnosti, progonjeni, šikanirani, ubačeni u 'nebesku' igru, od medija prozivani i ismijavani. Nisu se dali smesti. Da je sve bila namještaljka ili ružna igra, oni bi cijelo nakon nekoliko mjeseci odbacili sve i vratili se 'normalnom' životu, nogometu, zabavi i sl.

Unatoč tome što nema vidjelaca, kojima je nakon petnaestak dana zabranjen pristup na Brdo ukazanja, svijet ne prestaje dolaziti. Dolaze i hodočasnici sa strane. Dvojica talijanskih svećenika i teologa savjetuju nadbiskupa splitskoga Franu Franića da pohodi Međugorje jer da se ondje događaju velike i istinite stvari. On dolazi u

prosinu, u vremenu došašća, prurušen, neprepoznat, u Međugorje, prati cijeli večernji program, ostaje zadivljen pobožnošću i molitvom svega puka, cijele crkve. Osvjedočuje se u istinitost događaja i postaje uvjereni branitelj Međugorja. Bio je ugledni član tadašnje Biskupske konferencije, predsjednik njezina vijeća za vjeru. Dakle, s te strane, imamo vjerodostojna svjedoka koji se ne usteže priznati autentičnost. Na temelju plodova. Poslije će on vidioci upoznati i osobno, s njima voditi duge razgovore, čak ponekada tražiti i osobne savjete, napose od vidjelice Marije.

Fra Jozo je, u montiranom političkom procesu, u listopadu osuđen na tri godine zatvora. Biskup Žanić postupno pravi odmak od svega, a lom je kod njega nastao početkom 1982., kad su dvojica mostarskih franjevačkih kapelana fra Ivica Vego i fra Ivan Prusina tražili od vidjelaca savjet i kakvu-takvu zaštitu. Navodno je jedna vidjelica kazala kako se 'biskup zaletio', kako je prebrzo reagirao, da je trebao mudrije postupiti prema njima dvojici. To je bio biskupu jasan znak da to nije Gospa, jer kako se ona usuđuje biskupa kritizirati? Te iste zime biskup ustanovljuje prvu komisiju koja se bavi Međugorjem, četvoricu članova kojima je na čelu sam biskup.

Slobodno se može reći kako vidioci nisu bili više važni za samo hodočasničko gibanje. Oni su u početku bili važni kao pogonsko pero, ili kao inicijalno paljenje, a poslije su vjernička mnoštva kroz molitvenu praksu, temeljite ispovijedi, obraćenja, samo potvrđivali svojim životom ono što je od njih Gospa na početku tražila. Što je zapravo u biti i sama izvorna biblijska poruka, na početku Radosne vijesti.

U cijelome mjestu trajno vlada napeto stanje, na ulazu u mjesto milicija kontrolira vozila, na stražarskim punktovima mještani stražare, po svakome vremenu, danonočno, ali to podnose strpljivo. Milicijske i partijske prijetnje, zastrašivanja. Stalne prijetnje zatvorom, domaći članovi partije u stanovitoj su izolaciji, svatko ih izbjegava. Svijet se jasno svrstao na stranu ukazanja, crkva je svake večeri prepuna, mahom su to župljani i vjernici iz okolnih župa, a za vikende iz cijele Hrvatske, napose iz Dalmacije. Svi koji bi htjeli ne mogu doći zbog krize goriva, zbog vožnje par-nepar, zbog bonova na gorivo, ograničenih količina koje je netko mogao dobiti na benzinskoj crpki. Mnoštva pak stalno rastu.

Snimila Ljolija Pašić

Prijelaz iz sedamnaestoga u osamnaesto stoljeće

Mnogima je ostalo znakovito da je Franjo Antonio Fasani umro upravo na prvi dan devetnice Bezgrješnoj, o kojoj je tako lijepo propovijedao i sav joj se predao, nazivajući sebe „grješnik od Bezgrješne“. U svome pastoralnom djelovanju nakon sv. Mise dijelio je mnoge sličice s likom Marije Bezgrješne, a njezinim zagovorom događala su se i brojna ozdravljenja.

fra Miljenko Šteko

Jeronim Montefortinski (1662. – 1738.), krsnim imenom Angelo, rođen je u zemljoradničkoj obitelji Bucci u njegovu vrijeme vrlo siromašnog talijanskoga mjesta Artene. Već od djetinjstva u sebi nosi franjevački poziv, ali nailazi na izrazitu nenaklonost roditelja redovničkome zvanju. U pismohrani rodnoga grada sačuvana je bilješka iz koje se daje zaključiti kako je Angelo u ranoj dječjačkoj dobi bio primljen u franjevački samostan, ali su ga roditelji na silu vratili kući. Slijedi vrijeme njegova nemira i nezadovoljstva te poteškoće u obitelji, loše društvo i, naposljetku, ipak, prva ljubav: redovnički život. Godine 1681. Angelo ulazi u franjevački novicijat tada Reformirane rimske provincije i uzima ime Jeronim. Brilljantno polaže školske i studijske obveze. Živi uzornim redovničkim životom. Zaređen je za svećenika i poslan u Palestrinu kao *lector artium* na prvu službu. Nedugo zatim je i ispitivač te profesor teologije u Carpinetu. Za koju godinu, na provincijskome saborištu u Frascatiju izabran je za provincijala. Prije, za vrijeme i poslije ove redovničke službe fra Jeronim piše i objavljuje knjige i priručnike za studente. U svome znamenitom djelu *Metaphysica Avicennae* pokazuje se eruditom filozofske i teološke misli svoga vremena. A *Summom* pod naslovom *Joannis Duns Scoti Summa Theologica*, predstavlja plod svoga trideset dvogodišnjega rada i proučavanja škotizma. No, valja reći kako se u kasnijim istraživanjima pokazalo da u *Summi* ima i navoda koji i nisu Škotovi.

Marija, puna milosti

Glede mariološke misli, potku svega čini nauk, odnosno rasprava o Bezgrješnome začecu. Fra Jeronim polazi od poznate teme o očuvanju Marijinu od svakoga, pa i izvornoga grijeha. On razdvaja pojmove o očuvanosti i izuzetosti. Koliko god te dvije riječi izgledale sličnih značenja, u teološkome poimanju onoga doba ta je razlikovnost bila

izuzetno bitna. Naime, neki su od ondašnjih tomističkih teologa razvili čitave sustave dokazivanja oko potpunog izuzeća i očuvanja od posljedica istočnoga, odnosno izvornoga grijeha. A posljedice toga izvornoga grijeha trpi sve ljudsko, pa tako i Marija. Fra Jeronim, pozivajući se na Škotove dokaze, ne prihvaća ni jedan od spomenutih nauka, a osobito se protivi promišljanju o dva božanska saveza koji imaju svoje različite povijesno-spasenjske uvjetovanosti. Prvi savez s Adamom predviđao je prvotnu milost koja se trebala razliti na sve ljudsko potomstvo, a drugi je milost koja se po Mariji trebala izliti ako Adam ili potomstvo padne u grijeh (Summa, 313.). Fra Jeronim ovdje suprotstavlja Škotov nauku koji u bitnome sve argumente i sve zasluge usmjerava prema Isusu Kristu, jedinome Spasitelju i Otkupitelju (Summa, 316.).

Valja ovdje napomenuti važnost teološkog pojma, odnosno ideje saveza zbog toga jer savez obilježava odnos između Boga i čovjeka kao životno i sudbinsko osobno zajedništvo, u kojemu istodobno ostaje sačuvana neizmjenjiva razlika između Boga i čovjeka, te stoga i božanstvo Boga i stvorenost čovjeka. Osim toga, teološki je to bitno ne samo kako bi se odredio odnos između Boga i čovjeka, nego i kako bi se razjasnio odnos između Staroga i Novoga zavjeta, odnosno saveza, zato što pod svim dogmatskim vidicima označava i kontinuitet i razliku koji među njima postoje. Teološko promišljanje otkriva bilo jedinstvo, bilo različitost između starozavjetne i novozavjetne Božje objave: isti je Bog onaj koji u starozavjetnim sklapanjima saveza očituje svoju volju za uspostavom zajedništva s ljudima i onaj koji u utjelovljenju vlastitoga Sina objavljuje najdublje jedinstvo između sebe i čovjeka. Isus Krist je u isto vrijeme onaj koji dovršava Stari zavjet i koji ga dovodi do ispunjenja, zato što je – kao utjelovljenje Božje volje da uspostavi zajedništvo – na nenadmašiv i definitivan način ostvario starozavjetni savez.

Zanimljivo je vidjeti kako fra Jeronim, u ovom svjetlu, uvodi i razlikovnost milosti. Marija je, naime, bila „puna milosti“ ili, jednostavno, do kraja „milosna“ što je, prema Škotovu nauku, nemjerljiva razlika u odnosu na Adamovu milost. To, jednostavno, nije ona ista milost od praroditelja iako joj je Izvor isti. Marija je, dakle, na istoj crti promišljanja našega autora Adamova kćer po naravi, ali ne i po milosti. Kao što je spomenuto, u kasnijim proučavanjima, osobito imajući pred očima poznato Waddingovo škotističko djelo, te izdanja Škotističke aktualne komisije u Rimu, pojedini fra Jeronimovi navodi Škotovih zapisa ostali su tajnom. No, to u bitnome ne umanjuje veliki doprinos koji je fra Jeronim dao jasnijoj Škotovoj, osobito ovoj mariološkoj misli.

Nauk o bezgrješnom začecu – srž mariološkoga nauka

Franjo Antonio Fasani, krsnim imenom Donato Antonio Ivan (1681. – 1742.) – svetim ga je proglasio papa Ivan Pavao II. – rodio se u talijanskoj Luceri, u skromnoj radničkoj obitelji. U dječjačkoj dobi ulazi u lucerski samostan franjevaca konventualaca, od mladosti provodeći život obilježen izuzetnom pokorom i siromaštvom. Nakon prvih redovničkih zavjeta poslan je na daljnji redovnički odgoj i izobrazbu u Asiz. Iz toga znamenitog samostana, u kojem se nalazi i grob sv. Franje, prelazi u rimski zavod sv. Bonaventure kako bi usavršio početni filozofsko-teološki nauk. Iz Rima se vraća u Asiz, ovaj put kao službeni propovjednik. Nedugo nakon toga u rodnom gradu Luceri postaje lektor svete teologije, voditelj ondašnjega teološkog studija, gvardijan samostana, učitelj novaka i provincijski poglavar. U svakoj od službi nosio je glas uzorna redovničkog života, a iza sebe je ostavio brojne propovjedničke zapise te, osobito za našu temu značajan spis *Mariale*. Upravo je ovim djelom, u zanimljivoj alegorijskoj postavci, promišljao o Pjesmi nad pjesmama. Središte svega je susret: Bog susreće Mariju vječnom ljubavlju. Marija odgovara. Ona ljubi Boga svim srcem i dušom, svim svojim umom. Marija je sva u Bogu. Fra Franjo Antonio čini još jedan izvoran iskorak i ovaj biblijski ulomak predstavlja kao srž franjevačkoga nauka o bezgrješnome Marijinu začecu. A nauk o bezgrješnome začecu, s druge strane, po njegovu promišljanju čini srž mariološkoga nauka. Sve počiva na tome. To je početak svih kasnijih vjerovanja i naučavanja. Svaka meditacija polazi od ovoga nauka. Kad se pročita njegov *Marianum*, razvidno je da dobro poznaje ondašnji franjevački nauk i škotističku misao. On je samo, na nov način, oblači u svečanije ruho alegorijskoga pisanja. On pazi na svaki izraz. Izuzetno lijepim i pitkim stilom slaže biblijske navode. Komponira ih u zamišljeno meditativno okruženje, nešto kao blaženo gledanje. Slike se mijenjaju, a čitatelj ima dojam da ih prenosi netko tko je sve to proživljavao, gledao. I ne samo u nekoj davnoj prošlosti. Naš se pisac bitno usmjerava na eshaton. Na nadolazeće koje izaziva stvarnu pozornost koju je nekoć za suvremenike Hans Urs von Balthasar ovako izrazio: „U teologiji našega vremena, eshatologija je ‘zona nemirnog vremena’. Iz nje se šire one oluje koje ‘plodno ugrožavaju’ čitavo polje teologije, koje ga tučom uništavaju, ali ga i oknjepljuju“. Von Balthasar iznad svega zahtijeva personalizaciju i kristološko strukturiranje eshatologije: „Bog je ‘posljednja stvarnost’ stvorenja... Ali, to je na na-

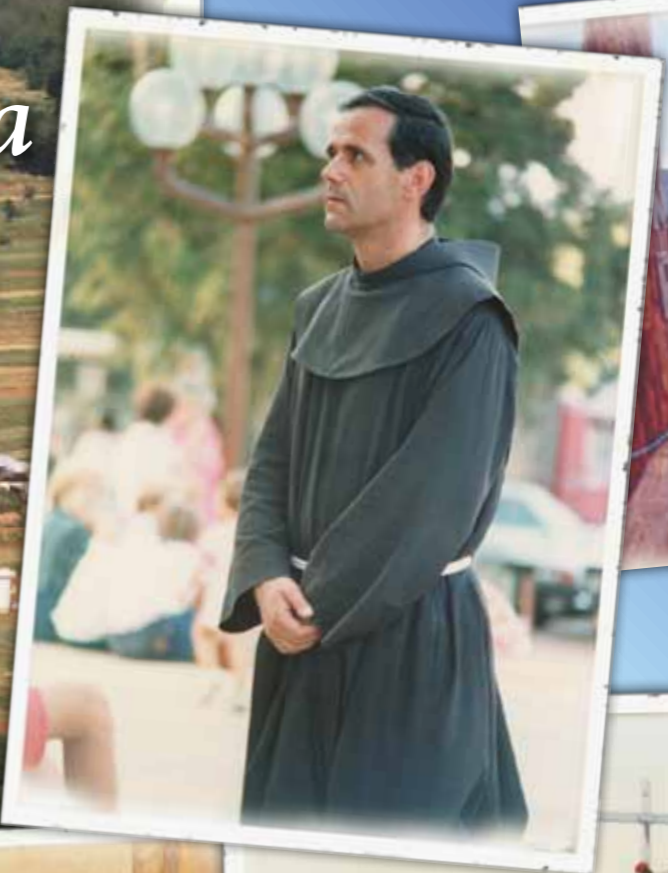
Fra Franjo Antonio čini još jedan izvoran iskorak i ovaj biblijski ulomak predstavlja kao srž franjevačkoga nauka o bezgrješnome Marijinu začecu. A nauk o bezgrješnome začecu, s druge strane, po njegovu promišljanju čini srž mariološkoga nauka. Sve počiva na tome. To je početak svih kasnijih vjerovanja i naučavanja. Svaka meditacija polazi od ovoga nauka. Kad se pročita njegov *Marianum*, razvidno je da dobro poznaje ondašnji franjevački nauk i škotističku misao.

čin na koji se obraća svijetu, to jest u svome Sinu Isusu Kristu, koji je Božja otvorenost, pa stoga i kompendij ‘posljednjih stvari’. U svome kristocentričnom pogledu, fra Franjo Antonio će Mariju nazvati i „Majkom našega otkupljenja“ (*Mariale*, 114.), jer je ona najintimnije povezana sa svojim Sinom, našim Otkupiteljem, Isusom Kristom. Mnogi- ma je ostalo znakovito da je on umro upravo na prvi dan devetnice Bezgrješnoj, o kojoj je

tako lijepo propovijedao i sav joj se predao, nazivajući sebe „grješnik od Bezgrješne“. U svome pastoralnom djelovanju, nakon sv. Mise dijelio je mnoge sličice s likom Marije Bezgrješne, a njezinim zagovorom događala su se i brojna ozdravljenja. Ovaj marijanski svetac do danas je jedan od najobljubljenijih svetačkih likova svoga kraja. U Luceri su čak tri različita nadnevka u godini posvećena sv. Franji Antoniju Fasaniju.

*Slike iz
prvih godina
ukazanja*

Kakvu Crkvu želimo?

Duh vremena nije duh Crkve ni duh Isusa Krista. Crkva mora nuditi kontrastni program naspram svijetu, vjernici moraju živjeti slobodu djece Božje, slobodu od grijeha, zla, poroka, ne dati se ucijeniti duhom vremena, ostati u Kristovoj ljubavi, ne suobličavati se svijetu.

fra Tomislav Pervan

Uveljači je na njemačkome govornom području ne malo prašine podigao Memorandum katoličkih teologa i teologinja u kome se zahtijevaju radikalni zahvati u ustroj Katoličke Crkve. Uradak je podijelio katoličku javnost, stvorena su dva tabora. Jednima se prigovara očijukanje s protestantizmom, drugima pak fundamentalizam i konzervativni nazor. Sve u svemu, u rujnu predstoji Papin dolazak u Njemačku, i već se stvaraju suprotstavljeni tabori. I bez takva dokumenta jedini je zaključak kako nam svima ne preostaje ništa drugo nego ustanoviti kako Crkva ne samo u Njemačkoj nego u cijelom svijetu, pa i u nas treba novi početak, jedan nužni 'zahvat', novi zamašnjak.

Nužno je pronaći trenutke sabranosti pred Gospodinom

Za svoga prvoga pohoda Njemačkoj, u studenom 1980., Ivan Pavao II. je pred njemačkom javnošću pozvao na novi zahvat, novi početak, i to s polazišta evanđelja. Evanđelje kao životna odrednica, kao ishodište i polazište za novi početak, novu evangelizaciju. Prethodno je Pavao VI. ostavio vrijedni dokument o evangelizaciji, *Evangeli nuntiandi*, a Ivan Pavao II. u *Catechesi tradendae* govorio o novom zamahu kateheze, polazeći od odveć značajna svjedočanstva samoga navjestitelja koji mora 'odzvanzati' evanđeljem. Ne treba smetnuti s uma kako je naš Bog Bog *trajnih egzodusa*, gdje je svatko pozvan započeti iznova, izići iz uhodanoga, najprije od sebe. Bog je Bog trajno novih početaka. Današnji je Papa početkom osamdesetih održao veoma zapaženo predavanje o krizi suvremene kateheze u kojoj se značenje više polaze na metode nego na sadržaj.

Možda je pravi odgovor svojim zemljacima, potpisnicima, ali i svima nama, dao sam Papa govoreći nedavno u audijenciji o svetom Petru Kaniziju, ističući četiri smjerodavne značajke iz života toga velikoga crkvenog obnovitelja nakon reformacije i otpada sjeverne Europe od Rima. Značajke toga naučitelja su harmonična vjernost dogmatskim principima s dužnim poštovanjem svake osobe. U povijesnom trenutku snažnih naboja i konfesionalnih teoloških prijepora klonio se svetac oporosti i bjesomučne retorike te je svoje snage usmjerio prema duhovnim korijenima vjere te oživljava-

nju vjere u Crkvi. Poglavitito pak njegovo prija-teljevanje s Isusom koje se osnaživalo u ljubavi prema Pismu, ljubavi prema sakramentima, prema crkvenim ocima. Jasno kako kršćansko-ga života i rasta nema bez sudjelovanja u bogoslužju, napose u svetoj Misi kao i svakodnevnom molitvenom životu, osobnom susretu i razgovoru s Bogom.

Posred tisuću aktivnosti i tolikih vanjskih svakodnevnih izazova i čari kojima smo izloženi, nužno je pronaći trenutke sabranosti pred samim Gospodinom, razgovarati s njime, slušati, osluškivati njega. Kad bismo to prakticirali, suvišni bi bili memorandumima teologa i stvaranje napetosti i blokova.

O svemu tome u spomenutom dokumentu njemačkih profesora ni riječi. Ni riječi o Bogu novih početaka, o slavlju sakramenata i duhovnom životu, nego se sociološkim i racionalističkim rječnikom te argumentima pokušava sagledati razlog opadanja svećeničkih zvanja te tražiti izlaz u dokidanju celibata, zaredivanju oženjenih muškaraca, pripuštanju žena na ređenje te pristanak i na prakse koje su u društvenom životu 'normalne', npr. istospolne zajednice i sl. Nije kriza u manjku svećeničkih kandidata, nego je kriza u gubitku vjerske svijesti i vjerske biti, supstancije u širokim vjerničkim krugovima. U crkvama je sve manje vjernika, vjera maglovita, svjedočanstvo u javnosti nikakvo. Samo polazište spomenutoga dokumenta jest upitno. Ako čovjek želi nešto reformirati, onda se mora usrediti, što treba reformirati. Reformirati mogu samo ono što poznajem, što u biti priznajem, iza čega svim srcem stojim i ljubim te što želim da nađe odjeka u drugima? A želi li se upravo to s Crkvom u ovome dokumentu? Platforma mora biti zajedničko *Vjerovanje*, Kristova osoba, evanđelje, svima zajednički moral.

Crkva je Božje djelo u svijetu

Treba se zapitati, od čega to Crkva i vjera žive. Od struktura, hijerarhije, profesora teologije i kateheta te njihovih predavanja? Pa veli se da daleko više ljube svoju vjeru na Zapadu mladi muslimani bez školskoga vjeronauka nego katolici s desetak godina školskoga vjeronauka, jer oni dobiju u obitelji temelje svoje vjere, a u kršćana toga nema. Oni su u obitelji usisali ljubav prema vjeri, Bogu, obitelji. Izvor je i ži-

vot Crkve drugdje, ne u svijetu. Crkva je Božje djelo u svijetu. Ona je djelo trojstvenoga Boga, Oca, Sina i Duha Svetoga. Upravo je Sabor naglasio euharistijsko poimanje Crkve. Tko želi reformirati, obnoviti Crkvu, mora poći od onoga što je bitno, a to je Božje u Crkvi, a ne što je djelo *ljudskih ruku*. Dakle, ne što bih ja htio ili rado imao u svojoj zarobljenosti svijetom ili što meni odgovara. Kod reformi u Crkvi treba uvijek poći od upitnika, kakvu je to Crkvu zamislio Bog po Isusu Kristu u Duhu Svetome. Gdje su ti temelji, koje su Božje nakane? O tome ni govora u spomenutom spisu. Krajnja ravnodušnost spram biti onoga što Crkvu kao Crkvu tvori i kakvu je Sabor zamišlja, a 'memorandumaši' se trajno pozivlju na Sabor, on im je nešto kao *šibole*.

U dokumentu prevladava pojam 'sloboda' i kršćanska se poruka svodi na poruku slobode. Kod Isusa to je Radosna vijest, obraćenje, lju-

bav, spasenje. Kršćanin ima udjela u tim poveznicama, on u sebe prihvaća ljubav trojstvenoga Boga, on je prihvaćen u život samoga Boga koji se odvija na razini međusobnoga prožimanja osoba u Trojstvu. Sv. Franjo je znao ponavljati kako *Ljubav nije ljubljena* te da se na Ljubav može odgovoriti egzistencijalnom ljubavlju, cijelim bićem. Crkva ne treba salonskih reformatora, nego svetaca reformatora koji su poput Franje, Dominika, Ignacija, Franje Saleškoga opečatili svoje vrijeme osobom Isusa Krista.

Sveci imaju drukčija osjetila od ostalih ljudi. Oni zapažaju svijet drukčije, drugim očima, drugom optikom. Imaju moć zrenja, sagledavanja, lako pronađu ispravnost ili neispravnost činjeničnoga stanja, u društvu i Crkvi. Već je Karl Rahner, kritički promatrač vremena i Crkve, govorio kako danas trebaju Crkvi mistici te da će vjernici sutrašnjice – a preminuo je prije više od četvrt stoljeća – nužno morati biti iskusnici u vjeri, s novom duhovnošću, ljudi odluke koji se dižu protiv javnoga mnijenja i nasilja medija. Trebat će odvažnost ranokršćanskih mučenika koji su se znali usprotiviti i u ime Isusa Krista reći odlučno 'ne' svijetu, 'da' svojemu Bogu i svojim uvjerenjima. Od njegovih se predviđanja ostvaruje jedna premisa, nestaje vjernika, a sve je manje ili gotovo da i nema iskusnika i mistika.

Teolozi i osvjedočeni vjernici ne bi trebali pristajati uz javnost koja je daleko od Boga i vjere te tražiti uzroke zlostavljanja maloljetnih u celibatu svećenika. Statistike govore da samo 0,1 postotak tih slučajeva dolazi iz katoličkoga okružja, a u Americi je postotak udjela katoličkih svećenika statistički 0,03 posto. Jasno, i jedan slučaj je katastrofa i sablazan, ali razloge za tu zastranu ne treba tražiti u celibaterskom životu ili katoličkom moralu. Tko to i nadalje tvrdi, ostaje kod svojih predrasuda i ne doprinosi izlazu iz krize. Da ti svećenici prijestupnici nisu plivali s duhom vremena, da su se držali Isusovih riječi i crkvenoga morala, ne bi zašli s puta niti zastranili. Istinski su vjernici i sveci uvijek plivali protiv duha vremena. Duh vremena nije duh Crkve ni duh Isusa Krista. Crkva mora nuditi kontrastni program naspram svijetu, vjernici moraju živjeti *slobodu djece Božje*, slobodu od grijeha, zla, poroka, ne dati se ucijeniti duhom vremena, ostati u Kristovoj ljubavi, ne suobličavati se svijetu. Tu slobodu djece Božje na neponovljiv način oslikava Pavao u Poslanici Rimljanima.

Hraniti se molitvom i Božjom nazočnošću

Prema Papinim riječima, Crkva mora učiti piti iz svojih duhovnih vrutaka. Nije to bijeg u intimu ili privatnost, nego je to duh otvorenosti duhu svijeta, otvorenost za nove obzore, iskorak iz onoga što nudi svijet u svojoj pomami za srećom, užicima i zadovoljstvima, u granicama pojavnoga, vidljivoga i opipljivoga. Osloboditi se sebi one snage kojima je Isus pobijedio napasnika u pustinji; pobijediti snagom Duha kumire koji nas svakodnevno salijeću; idole bogatstva siromaštvom, idole požude čistoćom, a pohlepu za vlašću i moći poslušnošću, zauzimati se za malene u društvu, isticati se u svakodnevnom nasljedovanju Krista, hraniti se molitvom i Božjom nazočnošću. Od toliko osoba svakodnevno čujem da im je upravo svagdanja hrana za dušu pratiti večernji program na valovima Radiopostaje „Mir“ iz Međugorja.

Želimo li izići iz krize i ponovno biti kršćani i vjernici, trebamo se orijentirati prema osobi Isusa Krista, dokazivati se na areopazu svijeta. Kristova nas duhovnost ne izolira, nego otvara za druge, tražiti istomišljenike, stvarati zajednice i molitvene kružoke koji se posvećuju svjedočenju, bogoslužju, kršćanskom karitasu – upravo prema onoj trojini, *martyria, leiturgia, diakonia*. Kršćanska duhovnost nikada nije ezoterijska individualistička duhovnost u kojoj se pojedinac podvrgava *inicijaciji* u misterije, nego je to uvijek zajednička duhovnost koja se realizira u sakramentalnim činima Crkve, najprije u euharistiji.

Nikada Isus nije išao širokim, nego uskim putem *kriza*. Govoreći današnjim rječnikom, autoceste vode u propast, a strmi planinski put vodi u prostranstva, visine, nova iskustva s Bogom. Krist nije propovijedao salonsko kršćanstvo, religiju ugođe i lagana života, pogotovo ne ono, u kome je ideal živjeti u blagostanju i bogatstvu. Tko smatra kako je u Crkvi sve krivo i zastarjelo zato jer od čovjeka traži odricanje, suze i znoj, napor i muku, ne zna što je u čovjeku, ne zna ni što je život, a pogotovo što je ljubav. Ljubav je uvijek davanje, razdavanje, odricanje. Uvijek vrijedi Isusova, obratite se i vjerujte Radosnoj vijesti. Kod spomenutih profesora imamo na jednoj strani moral popustljivosti, u soft-izdanju, a s druge strane gotovo pelagijansko traženje nepogrješivosti kod drugih. Tko otvaranje pošte uvjetuje moralnim integritetom pismoše? Ako mi Isus šalje pismo, otvorit ću ga, neovisno o donositelju.

Crkva stoji ili pada s osobom Isusa Krista. Krist nam se daruje u bogoslužju, u sakramentima, u riječi. Liturgija je Kristov dar Crkvi, a ne ljudska akcija. Ona nije mjesto samopri-zorenja vjerničke zajednice, nego slavlje Božjega silaska s nama ljudima. Liturgija je ponajprije katabatička. Što reći o onih 70-80 posto krštenih koji nedjeljom ostaju radije u krevetu nego da idu na euharistijsko slavlje, živci napola poganski, krojeći sebi svoj moral i svoju 'vjeru'. Mogu li se zvati vjernicima?

Crkva ne može mijenjati svoj lik koji joj je utisnuo Utemeljitelj. Znao je Isus za poganstvo koje je imalo mnoštvo svećenika i svećenica, proroka i proročica, pa je ipak uzeo u svoj najuži krug 12 apostola, muškaraca. I današnji Papa ponavlja kako Crkva ne može činiti što hoće, nego je vezana voljom Gospodina i Utemeljitelja. Stalno se govori o crkvenom 'rigoroznom moralu bez milosrđa', poglavito u pitanjima spolnoga morala. Nije li sam Isus govorio 5 (!) puta u različitim zgodama o teškim zahtjevima spolnoga i bračnoga morala? Znao je što je u čovjeku! Obnova Crkve ne će se dogoditi preko novih struktura, moralnom popustljivošću. Treba uspostaviti dijagnozu i dati pravu terapiju, u korijenu. Crkva mora postati Crkvom žive vjere u Isusa Krista. To je pak težak i zahtjevan *korizmeni* put.

Ako već teolozi, reformatori Crkve kod službene Crkve vide toliko raskorak i jaz između moralnoga postulata i stvarnoga stanja, zašto – iz razloga vlastite vjerodostojnosti i poštenja – ne započeti najprije kod sebe, i dovesti osobno stanje u ravnotežu, pa onda od drugih tražiti što sam osobno učinio? Postulat svetosti obvezuje sve, pa i profesore teologije i katehete. Ništa lakše od stavljanja zahtjeva na papir. Ako već u vlastitom životu postoji raskorak između postulata i stvarnosti, zašto onda ne započeti upravo u svome dvorištu, a ne u tuđem?

Godišnje ukazanje Mirjani Dragičević-Soldo

Vidjelica Mirjana Dragičević-Soldo svakodnevna ukazanja imala je od 24. lipnja 1981. do 25. prosinca 1982. Na posljednjem svakodnevnom ukazanju Gospa je, povjerivši joj desetu tajnu, rekla da će joj se ukazivati jedanput godišnje i to 18. ožujka. Tako je i bilo tijekom svih ovih godina. Ove godine okupilo se više tisuća hodočasnika na molitvi krunice kod Plavog križa. Ukazanje je započelo u 13.46 i trajalo do 13.50 sati. Nakon ukazanja Mirjana je prenijela Gospinu poruku:

Draga djeco!

Ja sam s vama u ime najveće Ljubavi, u ime dragoga Boga koji vam se približio preko moga Sina i pokazao vam pravu ljubav. Ja vas želim povesti Božjim putem. Želim vas naučiti pravoj ljubavi, da je drugi vide u vama, da je vi vidite u drugima, da im budete braća i da drugi vide milosrdnog brata u vama. Djeco moja, ne bojte se otvoriti mi svoja srca. Ja ću vam majčinskom ljubavlju pokazati što od svakoga od vas očekujem, što očekujem od svojih apostola. Pođite sa mnom. Hvala vam!

Pješaci hodočasnici iz Slovenije

Kad dođu u Međugorje, jedno od najposjećenijih hodočasničkih mjesta u svijetu, brojni hodočasnici kažu da su stigli do cilja. Nasuprot njima, mnogima je Međugorje tek polazno mjesto prema cilju – vječnom životu, otkriva-

nju Boga i njegovih planova. Do cilja ili starta, u Međugorje je u petak, 4. ožujka 2011., stigla skupina od osam hodočasnika iz Kamnika u Sloveniji. Na dugo i pomno planirano hodočašće osmero ih je pošlo iz Kamnika, prvu dionicu prošli su skupa pješice, njih šestoro nastavilo je put automobilom, a dvojica – Miha Hribovšek i Vido Kregar – prepješali su put od 560 kilometara za 14 dana.

Premda su prešli tako dalek put, na njihovim se licima osjetila svježina i vedrina, što su mogli zahvaliti Kraljici Mira kojoj su odlučili hodočastiti. Po dolasku u Međugorje pomolili su se pred Gospinim kipom ispred crkve sv. Jakova, a potom su u crkvi zahvalili Bogu i Gospi za pređeni put i dobivene milosti na putu do Međugorja.

Dvojici pješaka-hodočasnika ovo je prvi dolazak u Međugorje, no za ovo mjesto i ukazanja Kraljice Mira čuli su od svoje rodbine i prijatelja prije mnogo godina. Posvjedočili su nam kako su se ljudi koje su sretali na putu čudili njihovoj odluci da u Međugorje hodočaste pješice. No ipak su imali razumijevanja za njih, kako oni u prometu, tako i oni koji su im nudili okrijepu: hranu, piće i prenoćište. Svakodnevno su prelazili oko 40 kilometara, po lijepu vremenu ali i po kiši i snijegu.

Vedrana Vidović

Potres u Japanu

Dana 11. ožujka 2011. Japan je pogodio snažan potres koji je izazvao vodeni val visok deset metara. U potresu i vodenom valu srušeni su cijeli gradovi, a do danas je objavljeno da je poginulo preko dvadeset tisuća stanovnika. Premda je gradnja u Japanu prilagođena izdržati i najjače potrese, ovaj posljednji pokazao je da su čovjekove sile u takvim trenucima uistinu nemoćne. Potres i vodeni val oštetili su i atomsku centralu u Fukushima pa se Japan bori i s problemom radijacije koja prijete velikom dijelu te zemlje.

Svijet pokazuje sućut i spremnost pomoći zemlji koja je doživjela katastrofu, a mi u Međugorju molimo se da po zagovoru Kraljice Mira i Gospe iz Akita Spasitelj ublaži patnje ljudi pogođenih višestrukom katastrofom.

Nakon dolaska u Međugorje hodočasnici su molili krunicu na Brdu ukazanja, a sudradan su s većom skupinom slovenskih hodočasnika molili Križni put na Križevcu te sudjelovali na večernjem molitvenom programu u župnoj crkvi. S hodočascima je cijelo vrijeme putovanja, na početku i sam kao pješak a poslije kao pratnja, bio česti međugorski hodočasnik Boštjan Krajnc.

„Hodočastili smo u mnoga hodočasnička mjesta u Sloveniji, išli smo pješice u Rim i Compostelu, no ovo je hodočašće za nas bilo iskustvo kakvo dosad nismo doživjeli“, rekli su nam na kraju susreta. Na pitanje hoće li ponovno u Međugorje, odgovorili su kako će to biti uskoro, vjerojatno za 30. obljetnicu ukazanja.

Duhovna obnova u Međugorju

Dne 16. ožujka u Međugorju je održana duhovna obnova za cijelu Hercegovačku franjevačku provinciju za ožujak. Ova obnova zamišljena je i kao seminar u sklopu programa trajne formacije. Tema susreta bila je *Pomirenje s Bogom – teorija i praksa*. Ovo je drugi put da se u Međugorju u okviru duhovnih obnova i trajne formacije organizira seminar o sakramentu pomirenja. Susret je održan u tzv. Žutoj dvorani, iza međugorske crkve. Započeo je u 9.30 molitvom srednjeg časa, nakon čega je slijedilo predavanje dr. don Ante Mateljana, profesora dogmatske teologije na KBF-u u Splitu. U jednosatnom izlaganju, prof. Mateljan temeljito je obradio temu razlažući dogmatski i sakramentološki vid sakramenta ozdravljenja s posebnim naglaskom na pokoru ili pomirenje, osvrnuvši se na sve bitne elemente ovog sakramenta. Zatim je uslijedila kratka stanka za kavu, a onda je na red došao pastoralni vid problematike, diskusija i pitanja. Diskusija je trajala pola sata. U 12 sati slavljena je sveta Misa koju je predvodio provincijal dr. fra Ivan Sesar, u koncelebraciji s predvoditeljkom obnove don Antom, međugorskim župnikom fra

Petrom Vlašićem i još 47 svećenika. Propovijedao je don Ante.

Na Misi su pjevali novaci i postulanti predvođeni magistrom postulanata fra Stankom Mabićem. Na kraju misnog slavlja provincijal je zahvalio prof. Mateljanu, nazočnoj braći, domaćinima i svima koji su se trudili oko pripreme ovog susreta. Seminar je organiziran suradnjom moderatora trajne formacije fra Ike Skoke i Vijeća za duhovnost, čiji je pročelnik fra Danko Perutina. Nakon misnog slavlja uslijedio je zajednički ručak. Sveukupno je na obnovi sudjelovalo oko 70 braće.

18. međunarodni susret organizatora hodočašća, voditelja centara mira i međugorskih molitvenih i karitativnih skupina

U Međugorju je od 6. do 10. ožujka 2011. održan 18. međunarodni susret organizatora hodočašća, voditelja centara mira, molitvenih i dobrotvornih skupina vezanih za Međugorje. Na susretu je sudjelovalo oko 380 sudionika, najviše iz Italije, zatim Bolivije,

Španjolske, Francuske, Češke, Slovačke, Austrije, Njemačke, Irske, Engleske itd. Tema susreta, kako smo najavljivali, bila je: „Ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta“ (Mt 28, 20).

Predavači na ovogodišnjem seminaru bili su fra Tomislav Pervan, fra Mate Dragičević i fra Danko Perutina, istodobno i koordinator ovogodišnjeg seminaru. Osim na predavanjima, sudionici su sudjelovali u razgovorima s predavačima i u večernjem molitveno-liturgijskom programu, te skupa molili krunicu na Brdu ukazanja i Put križa na Križevcu. Prvi ovakav susret održan je u Međugorju od 21. do 23. lipnja 1994., zatim u Baškoj Vodi, u Tučepima, više puta u Nemu, a od 2000. ponovno se počeo održavati u Međugorju. Među sudionicima smo susreli više njih koji redovito dolaze na svaki susret, još iz ratnih vremena, te svjedoče važnost vlastite obnove i poticaja za rad s hodočascima.

Više cvijeća, manje smeća

Prije petnaestak godina, pok. fra Slavko Barbarić u Međugorju je pokrenuo akciju „Više cvijeća, manje smeća“. U jedan dan okupljeni župljani i hodočasnici prihvaćaju se vreća i kupe sve odbačeno što onečišćuje ovu sredinu. U akciji, redovito, najviše sudjeluju školari, što je bilo i ove godine. Očišćeno je središte mjesta i zaseoci, a kamioni su odvozili prikupljeno smeće.

Ovogodišnji dan „Više cvijeća, manje smeća“ održan je 26. ožujka, a organizirali su ga Župni ured, Frama Međugorje i Osnovna škola Bijakovići. Nakon akcije, u popodnevnom i večernjim satima sudionici su nastavili druženje po zaseocima.

Potičemo župljane i hodočasnike da odbačene vrećice i boce, koje nađu na Podbrdu i Križevcu, pokupe u vrećice i odlože u za to pripremljene kontejnere. Na taj način čuvamo dostojanstvo ovoga mjesta, koje je Gospa na poseban način izabrala.

Blagovijest

Međugorska župa proslavila je u petak, 25. ožujka, svetkovinu Navještenja Isusova začeca – Blagovijest. Svete Mise na hrvatskom jeziku slavljene su u župnoj crkvi u 8, 11 i 18 sati. Za hodočasnike iz svijeta, kojih se toga dana okupio velik broj, slavljene su sv. Mise na engleskom, francuskom, njemačkom, poljskom, talijanskom, slovačkom i korejskom jeziku. Kao i svakoga 25-og u mjesecu, upriličeno je i cjelonoćno klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu.

Statistike za veljaču 2011.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 26.900.
Broj svećenika koncelebriranih: 780 (27 dnevno).

Članovi Velikoga župnog zbora „Kraljica Mira“ u Boki kotorskoj

Dana 5. ožujka 2011. članovi Velikoga župnog zbora „Kraljica Mira“ iz Međugorja bili su na izletu u Boki kotorskoj. Taj bogatim sadržajem ispunjeni dan upriličila je voditeljica zbora s. Irena Azinović kako bismo se što bolje pripremili za svoje pjevačke obveze u župi koje slijede u idućim mjesecima.

Pošli smo ispred župne crkve sv. Jakova u ranim jutarnjim satima. Dok smo putovali, nismo ni slutili što nas čeka, što ćemo sve vidjeti. Nakon duge vožnje stigli smo u Perast, mjesto na obali mora, ispred kojeg se nalaze dva otoka, jedan prirodni – Sv. Juraj, i drugi umjetni – Gospe od Škrpjela. Brodica nas je prevezla do malene crkve Gospe od Škrpjela. Ni lagana kiša nije nas omela. Ulazak u crkvu sve nas je ostavio bez riječi, jer je unutrašnjost ukrašena i oslikana motivima iz života Djevice Marije. Slike, ikone i pločice zahvale prekrivaju zid. Na mjestu gdje je pronađena čudotvorna slika Marije s Isusom iz 1452. godine danas se nalazi oltar, a slika zauzima mjesto iznad oltara. Iza oltara je mračni uski prolaz u kojem je malena kockasta udubina prema samom središtu oltara. U crkvi, ali i u muzeju u njezinom sastavu, nalaze se pločice s različitim slikama, koje i dandanas donose pomorci u zahvalu Gospi od Škrpjela za preživljavanje na moru od bura, nevremena, bolesti i drugih nepogoda. U crkvi smo slavili Misu, a poslije smo obišli i muzej, bogat različitim povijesnim slikama, ikonama, vrčevima, puškama i mnogim drugim predmetima.

Nakon obilaska i razgledavanja, napustili smo otok i posjetili crkvu sv. Nikole u Perastu. Ponovno se susrećemo s dalekom prošalošću i veoma zanimljivim predmetima. Jedan od njih su i orgulje stare preko 300 godina. Orgulje su i danas ispravne, ali se zbog starosti rijetko koriste. U Dobroti smo posjetili baroknu crkvu sv. Mateja koja također čuva daleku povijest. U crkvi se nalazi ikona ruke sv. Mateja, koja u sredini ima koščicu kraljeznice ovoga sveca veličine jednog milimetra. Na ulazu u crkvu s lijeve strane nalazi se i slika svih svetih. U čudu smo se pogledavali i zapitkivali kako je moguće da su svi sveci nacrtani na jednom mjestu. Po izlasku iz crkve pokušavali smo vidjeti doкле seže pogled, ali neuspješno; svatko je vidio nešto drugo ili nešto dalje... u vremenu. Jer, takav je osjećaj u Boki kotorskoj. Iz crkve sv. Mateja autobusom smo se uputili prema središtu Kotora, podno brda Sv. Ivan. Na brdu stoji srednjovjekovna kotorska tvrđava i gradske zidine. U grad, koji ima troja vrata, ušli smo kroz glavna, do kojih se nekada dolazilo morem. Šećući se trgom i prolazeći kroz uske uličice došli smo do najznačajnijeg sakralnog spomenika u Kotoru, katedrale Sv. Tripuna, iz 1166. godine. Nad glavnim oltarom u katedrali je kameni ciborij sa scenama iz života sv. Tripuna, a iza kojeg je pozlačena pala s likovima svetaca. Slika sv. Tripuna, koji u ruci drži grad Kotor, krstionica s klesanom kamenom pločom, freske na kojima je prikazana Isusova muka i mnoge druge slike

i umjetnine krasi unutrašnjost katedrale. Nakon katedrale, došli smo u crkvu sv. Marije Koledate / Blažene Ozane iz 1221. godine. Ulazna brončana vrata prikazuju život blažene Ozane, zagovornice mira u obitelji. U crkvi iza oltara, oko vrata a dijelom i na stropu, nalaze se freske otkrivene tijekom obnove crkve. Lijevo od oltara može se vidjeti krstionica i prvobitna visina tla crkve, koje je dva metra niže od današnjeg. Crkva blažene Ozane čuva neraspadnuto tijelo same blaženice. Sestra koja nam je ispričala životnu priču blažene Ozane spomenula je i neka čudesa koja su se događala za života blaženice.

Nakon dirljivog obilaska uslijedio je povratak u Međugorje. Vozeći se, gledali smo more, kuće, stabla, ulice i brodove kako bismo Kotor što dublje urezali u srce i sjećanja. Noć, mirno more i svjetla u daljini ostavili su pečat u nama, pozdravili nas i svojom ljepotom pozvali da ponovno dođemo.

Andrijana Šego

Paket ljubavi

Zupni ured Međugorje pozvao je župljane da i ove korizme pripreme pakete ljubavi s osnovnim živežnim namirnicama. Paketi će, što je dugogodišnja praksa za Božić i Uskrs, biti podijeljeni potrebitima u župi i mjestima izvan naše župe.

Priprava za Uskrs

Tijekom korizme – o čemu smo pisali u prošlom broju – župljani župe Međugorje pripremaju se za Uskrs pobožnošću Križnoga puta: petkom u 14 sati na Križevcu i poslije večernje Mise, te nedjeljom u 10.30 prije pučke i poslije večernje sv. Mise.

Preporučamo vjernicima da uskrsnu ispovijed ne ostavljaju za Veliki tjedan. Zbog velikog broja domaćih hodočasnika u tom razdoblju, sakrament pomirenja neka obave na vrijeme.

Cvjetnica ove godine pada na 17. travnja. Tradicionalno, graničice će se blagosloviti u 10.30, prije pučke Mise, na temeljima stare župne crkve. Nakon toga, svećenici i vjernici u procesiji će se uputiti u župnu crkvu.

Seminar

Osamnaesti međunarodni susret organizatora hodočašća, voditelja centara mira, molitvenih i dobrotvornih skupina vezanih za Međugorje, kao i prošle godine, završio je u Majčinu selu. Naime, završni ručak i zahvala svim sudionicima organizirani su u velikoj dvorani Majčina sela. Mnogi djelatnici, djeca, momci iz zajednice Milosrdnog oca te žene iz zajednica djelatno su se uključili u pripremanje ručka kako bi svim sudionicima osigurali srdačan prijam i boravak. Tom prigodom sudionici seminara još su se jedanput upoznali sa svime što Majčino selo čini i znači svima onima koji u njemu žive.

Drugo hodočašće beskućnika, prosjaka i najsiromašnijih

Druga „Job“ (više na: www.inet.hr/job) i volonteri udruge „Stepinčeva oaza mira“ iz Zaprešića po drugi put su, 12. i 13. ožujka 2011., organizirali hodočašće u Međugorje za beskućnike, prosjake i najsiromašnije. Drugog dana hodočašća, u nedjelju, hodočasnici su posjetili Majčino selo. Tom prigodom, momci iz zajednice Milosrdni otac osim svjedočanstva, ponudili su im i topli ručak.

Duhovni pratitelj hodočasnika bio je predsjednik udruge „Job“ vlč. Dragutin Goričanac, dobitnik nagrade „Ponos Hrvatske“ za 2010. Poticaj za svoj rad vlč. Dragec je našao u Sv. pismu, u retcima: „Čeznite za višim darovima! A evo vam puta najizvršnijeg!“ (1 Kor 13) koji su ga potaknuli da se okrene djelotvornoj ljubavi. Od tada vlč. Goričanac neumorno radi s bolesnicima, invalidima, napuštenima, beskućnicima ...

Židovski Pesah i kršćanska Pasha

Međugorski vidioci tvrde da je u jednom ukazanju Gospa plačući rekla: „Zaboravili ste Bibliju“! Listajmo zajedno Stari i Novi zavjet kako bismo upoznali Oca, Sina i Duha Svetoga.

Lidija Paris

Na hebrejskom jeziku, Pesah znači proći iznad. Židovi se spominju noći kada je Zatornik kaznio Egipat, a prošao iznad kuća Hebreja zato što su njihova vrata bila obilježena krvlju žrtvovanoga jaganjca. To nam kaže *Knjiga Izlaska* u poglavlju 12. Izlazak iz Egipta dogodio se tako naglo da se narod danima hranio beskvasnim kruhom. Zato se Pesah zove i blagdanom beskvasnih kruhova, koji se slavi punih sedam dana. Prvi Pesah Hebreji su slavili na putu prema obećanoj zemlji, u Sinajskoj pustinji, kako je zapovjedio Gospodin preko Mojsija (Izl 12; Br 9,2-4; 2 Ljet 35,6; Ez 45,21).

U Isusovo je vrijeme veliko mnoštvo vjernika dolazilo proslaviti Pashu u Jeruzalem. U Hramu bi žrtvovali pashalnoga jaganjca, za-

tim bi ga blagovali tijekom svečane večere koja se odvijala po točno propisanim pravilima. Tada bi se čitali biblijski i povijesni tekstovi o tome kako je Bog Hebreje izbavio iz egipatskoga ropstva. To je obiteljska liturgija. Židovi je slave i dan-danas, i ta se svečana večera zove Seder.

Zašto je nama kršćanima bitna židovska Pasha? Pogledajmo što nam kaže Evanđelje...

Marko i Matej kažu da su prvoga dana Beskvasnih kruhova učenicima upitali Isusa: „Gdje hoćeš da ti pripravimo da blaguješ pashu?“ (Mt 26,17; Mk 14,12). Kod Luke Isus kaže: „Svom sam dušom čeznuo ovu pashu blagovati s vama prije svoje muke“ (Lk 22,15). Isus i učenici blagovali su, dakle, Pashu u skladu s običajima. Blagovalo se žrtveno janje, jeo se beskvasni kruh, pilo se vino. Tijekom te blagdanske večere u svima su se kućama u Jeruzalemu nad kruhom i vinom izgovarale uobičajene blagoslovne molitve. To je učinio i Isus. Ali kod te posljednje Isusove večere događa se nešto novo: Isus daje kruh i vino svojim učenicima govoreći: „Ovo je tijelo moje... Ovo je krv moja... na otpuštenje grijeha“ (Mt 26,26-30). Isus, dakle, stavlja samoga sebe na mjesto pashalnoga jaganjca. Njegova krv, a ne krv žrtvenoga jaganjca, donosi slobodu. Oslobađa nas, ali ne iz egipatskoga ropstva, nego iz ropstva grijeha. Uvodi nas u slobodu djetce Božje (Rim 8,21). Daje nam hranu za put prema vječnom životu koji je naša obećana zemlja. Odsada slavimo Pashu njemu na spomen. Isus stvara novu liturgiju, Isus je novi žrtveni jaganjac. Već je Ivan Krstitelj bio rekao: „Evo Jaganjca Božjega koji odnosi grijeh svijeta!“ (Iv 1,29).

Gospina poruka od 25. veljače 2007. kaže: „Nebeski Otac želi izbaviti od ropstva grijeha svakoga od vas... ostavite grijeh... Učinite to iz ljubavi prema Isusu koji vas je svojom krvlju sve otkupio... Ne zaboravite, dječice, vaša sloboda je vaša slabost“. U poslanici Korinćanima Pavao upozorava: „Pazite da ne bi možda ta vaša sloboda bila spoticaj nejakima“ (1 Kor 8,9), a Galaćanima kaže: „Za slobodu nas Krist oslobodi! Držite se dakle i ne dajte se ponovno u jaram ropstva!“ (Gal 5,1).

Izraelci su svojevrijedno otišli u Egipat gdje su postali robovi. Bog je za njih izborio slobodu. Mi svojevrijedno ulazimo u grijeh čiji postajemo robovi. Isus je za nas izborio slobodu. Isus je znao da je došao njegov čas da prijeđe s ovoga svijeta i vraća se Ocu (Iv 13,1). Ova Pasha njegov je izlazak. On izlazi iz svijeta i vraća se Ocu. Odlazi u kraljevstvo Oca nebeskoga koje je i naša obećana zemlja. „Idem pripremiti vam mjesto“, kaže Isus. „Kada odem i pripravim vam mjesto, ponovno ću doći i uzeti vas k sebi da i vi budete gdje sam ja“ (Iv 14,2).

Ovi tekstovi žele biti poticaj na čitanje Knjige nad knjigama. Bit će vam od istinske duhovne koristi samo ako budete prigrlili Bibliju i uronili u odlomke koji su ovdje navedeni, ako budete tražili dublje i dalje, i ako budete provodili mnogo, mnogo više vremena s Biblijom nego s ovim skromnim predloškom koji držite u ruci. Božja je riječ živa i djelotvorna (Heb 4,12). Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona u sebi, sama po sebi, ima snagu mijenjati nas.

Ljubav koja ne umire

Mi se i danas zaustavljamo na tajni uskrsne stvarnosti koja nas krijepi i snaži svetim sakramentima. Oni su ta velika Ljubav koja se zove Isus i koja nikada ne umire.

s. Lidija Glavaš

Još su se tiho nazirali jecaji jeruzalemskih žena koje su pratile Isusa dok je nosio teški križ ulicama njihova grada, a treći dan već je bio na pomolu. Njegov pogled i riječi koje im je uputio – kao utjehu i opomenu – da ne plaču nad njim nego nad sobom i nad djecom svojom, duboko su se urezale u njihovo srce.

A pjesma koju su pjevale odjednom je umuknula, ostao je samo njezin odjek negdje u dubini i laganim drhtajima dolazio u misli. One opet pokušavaju oživjeti taj pjev, ali s gorkim okusom. Jedna od njih ipak će dati oduška srcu. Čuo se njezin uzdisaj: „Iz srca mi naviru riječi divne: pjesmu svoju ja kralju pjevam, jezik mi je k'o pisaljka hitra pisara. Lijep si, najljepši od ljudskih sinova, po usnama ti se milina prosula, stoga te Bog blagoslovio dovijeka“.

A Veronika je na vezenom rupcu protkanom zlatnim nitima i biserima, u svoju obitelj već unijela Isusovo lice koje više nije bio nalik na ispjevani pjesan. Njezin rubac nije više mirisao aloejem i kasijom, nego znojem i krvlju dragoga Učitelja.

Sve misli ovih dobrih žena izrazito toga dana bile su okrenute zrakom ljubavi prema Njemu, Isusu i Majci njegovoj. Kao žene i majke teško su mogle dijeliti te dvije ljubavi, te dvije boli, Majke i Sina.

Mogle su samo ostati u šutnji i razmišljanju o tim događajima, baš kao i Majka njegova kad joj je starac Šimun, u sretnom trenutku dok ga je milovala u svom naručju, pretekao da će joj mač boli probosti srce. Mač boli! Dobro je to čula Majka njegova i ostala u tihom razmišljanju o tome kroz cijeli život. Te su joj riječi potajno navirale kao podsjetnik na ono što se sada događalo na ulicama Jeruzalema i na Golgoti.

On je umro. Na križu, između dva razbojnika. On, Božji Sin! Žene su ostale podno Golgote. Ali ne sve. Marija iz Magdale, Saloma, Marija, majka Jakovljeva i Josipova te druge žene koje su ga pratile iz Galileje, bile su vjerne svomu Učitelju. Pratile su ga i pomno pazile mjesto gdje je položeno njegovo mrtvo tijelo. Njihove marame skrivale su bol na licu.

Logika raspinjanja i logika ljubavi

Razapeti čovjeka nije pripadalo njihovoj osobnosti. A razapeti Boga, sama pomisao

na taj čin izazivala je bol i jecaj duše. Da, to su žene. Bogobojazne, dobre žene. Za njih, logika raspinjanja nazivala se užasom. Logika ljubavi nije se, nažalost, uspjela nametnuti vlastitim muževima, braći i prijateljima. One su morale šutjeti i trpjeti. Za njih je uvijek bilo spremno kamenovanje, sve do onoga dana kad je on, Isus, rekao neka ženu kamenuju samo oni koji grijeha nemaju. Bila je to najava novog života, za koji je morao platiti cijenu. One su sada mogle razumjeti riječi svetoga proroka: „Ne bijaše na njem ljepote ni sjaja da bismo se u nj zagledali, ni ljupkosti da bi nam se svidio. Prezren bješe, odbačen od ljudi, čovjek boli, vičan patnjama, od kog svatko lice otklanja, prezren bješe, odvrnut“.

Hramska zavjesa je kao luda visjela i bezglavo mlatarala tamo-ovamo dok su veliki svećenici u svojim odajama tumačili Toru sebi u opravdanje. Isusove riječi s križa: „Oče, oprosti im, jer ne znaju što čine“ nisu ih pokobile u njihovu naumu, premda se, u času njegova umiranja, i sunce rastužilo, sakrilo lice, a tama raširila svoje bezgranične haljine. Pećine u svojim njedrima

osjetiše lom, novi život, prsnuše im njedra i grobovi se jedan za drugim otvorili... Samo ostade tvrdo ljudsko srce.

I stražari kod Isusova groba bespriekorno su stajali, kao ukopani. Savjesno su izvršavali svoju stražarsku dužnost, u tjeskobi da ih Golgota ne bi dočekala.

Ona, Majka, obljubljenja njegovim učenicima, čekala je Vijest: USKRŠNUO JE! ISUS JE ŽIV! I tako je bilo.

Vijest su donijele žene koje su odmah nakon ukopa žurno spremale najljepše miomirisne pomasti da pomažu Njegovo mrtvo tijelo. Kradom, u rane jutarnje sate dođoše do groba, a on bijaše prazan! Kroz srce im prostruji bolna sumnja da su ga lupeži velikih svećenika odnijeli na neko skriveno mjesto. U tom se trenutku pojavi Uskršli Gospodin s usklikom: „Ne bojte se!“ On i tada želi da se uz njega svatko osjeća potpuno sigurno. Poletješe k njemu i obujmiše mu noge cjelivajući ih s velikom odanošću. A on im reče neka odmah idu i kažu njegovim učenicima. Majci nije trebalo govoriti, ona je to znala. Njezino probodeno srce već je živjelo uskrsnu radost ljubavi i novoga života.

Međugorje – mjesto susreta s Bogom u molitvi (IV.)

Imati čvrstu vjeru, moliti čista srca, biti u zajedništvu s Bogom, pouzdati se u Boga i moliti da se njegova volja izvrši u nama, biti Bogu za sve zahvalan, bit strpljiv – uvjeti su da Bog usliši naše molitve. Ako smo ispunili te uvjete, Bog nam, zapravo, ne može uskratiti ono što tražimo.

fra Petar Ljubičić

Nije rijetkost čuti kako netko govori: Tražio sam od Boga ovo ili ono i nije mi uslišao molitvu! Molio sam za zdravlje oca, majke ili djeteta, nisam dobio što sam tražio! Molio sam da prođem na ispitu, a pao sam! Ako je Bog čuo moj vapaj, zašto mi nije dao kakav odgovor? Ako je Bog ljubav i milosrđe, zašto mi to ne pokaže i ne ispuni moju opravdanu želju? Slične prigovore možemo čuti na svakome koraku. Što na sve to reći?

Mnogi misle kao da je Bog u nekakvu servisu, u uredu za hitnu pomoć, i čim nešto zatražimo mora nas uslišati. Mi, naime, izmolimo Očenaš, Zdravomariju ili naručimo svetu Misu i držimo da bi nam Bog morao dati što od njega tražimo. Kao u trgovini. Jesmo li se ikada zapitali, zašto Bog nije uslišao našu molitvu? Možda se Boga sjetimo samo ako nam je nešto potrebno, ako se razbolimo ili netko od naših, ako zakažu naše snage pa ne možemo postići ono što bismo željeli. A inače ne marimo za molitvu, ne marimo za Boga.

Jesmo li se zapitali je li ono što od Boga tražimo zaista dobro za nas, za našu dušu? Možda je pogibeljno, možda je to naša propast?! Da nismo molili u stanju teškoga grijeha? Jesmo li molili ponizno ili možda oholo, umišljeno?

Možda nam Bog nije dao ono što smo tražili, ali nam je zato udijelio nešto drugo. Koliki mole za zdravlje, a Bog im ne udijeli zdravlje, ali im zato daruje snagu da mogu strpljivo nositi svoju bolest. Možda Bog ne uslišava naše molitve zato što od njega tražimo da vrši našu volju, a ne svoju. Ako Boga molimo za nešto, naša molitva mora biti puna predanja, kako bi u svakoj našoj molitvi bio ovaj završetak: *Ali neka se vrši tvoja volja, a ne moja!* I onda će, makar nam naše molitve izgledale neuslišane, u stvarnosti biti uslišane, jer se izvršila Božja volja, a ne naša. Ako nam nije dao ono što smo tražili, to nam nije dao zbog našega duhovnog dobra i spasenja.

Koji su uvjeti da Bog usliši naše molitve?

Jasno nam je da je Bog uvijek spreman čuti našu molitvu. Prije nego ga zamolimo, on na

što nam treba. Sveto pismo nam to potvrđuje: "Zazovi me, i odazvat ću ti se i objaviti ću ti velike i nedokučive tajne o kojim ništa ne znaš" (Jer 33,3). "Molite i davat će vam se! Tražite, i nalaziti ćete! Kucajte, i otvarat će vam se! Jer svatko tko moli, prima, tko traži, nalazi, i tko kuca, otvara mu se!" (Mt 7,7-8). Zar je potrebno spominjati da je Bog svemoguć i sveznajuć. On sve zna i sve može. Njegovu moć ističe i sveti Pavao: "Bog svojom moći što u nama djeluje može učiniti neizmjereno mnogo više nego možemo namoliti ili zamisliti" (Ef 3,20).

Da bi molitva bila uslišana, potrebno je ispuniti određene uvjete. Ponajprije, potrebno je imati *čvrstu vjeru*. "Što god u molitvi vjerujući zaištete, dobit ćete!" (Mt 21,22). Moramo vjerovati da Bog može učiniti sve što ga zamolimo. "Bez vjere je nemoguće svidjeti se Bogu; jer onaj koji hoće pristupiti Bogu mora povje-

rovati da postoji Bog i da nagrađuje one koji ga traže" (Hebr 11,6).

Potrebno je moliti čista srca. To je vrlo bitan uvjet. U stanju teškoga grijeha Bog ne čuje našu molitvu, jer smo grijehom prekinuli milosnu vezu s njim. Isto tako nemamo nikakvih zasluga pred Bogom. Da bi Bog čuo našu molitvu, potrebno je ukloniti zaprjeko. Potrebno je savršeno se pokajati i iskreno priznati svoje grijeha u ispovijedi. Ako smo odlučili ubuduće se čuvati grijeha, Bog nam rado sve oprašta i tako vraća milost koju smo grijesima izgubili.

Potrebno je biti u zajedništvu s Bogom. Zajedništvo se očituje u traženju i vršenju Božje volje. Volja Božja je da dopustimo Duhu Svetomu da nas vodi i u nama izvede djelo spasenja.

Isus kaže: "Ako ostanete u meni i ako moje riječi ostanu u vama, ištite što god hoćete i primit ćete!" (Iv 15,7). Isus je u Getsemaniju mo-

lio: "Oče moj! Ako je zbilja moguće, neka me mine ovaj kalež! Ali neka ne bude moja, nego tvoja volja!" (Mt 26,39).

Pouzdati se u Boga i moliti da se njegova volja izvrši s nama i s onima za koje molimo najbolji je uvjet da Bog usliši našu molitvu. Da bi Bog uslišao našu molitvu, *potrebno je Bogu biti za sve zahvalan*. Bože, hvala ti za milost da te mogu moliti za ono što mi je potrebno. Ti znaš bolje od mene što je za moje dobro i vječno spasenje, isto tako za dobro i spasenje mojoj braći i sestrama. "Ne brinite se tjeskobno ni za što, već u svemu iznosite svoje zahtjeve Bogu prošnjom i molitvom sa zahvalnošću!" (Fil 1,6).

Potrebno je biti strpljiv. Ako od Boga nešto tražimo, želimo da nam to odmah dadne. Uvijek zaboravljamo da ne možemo znati što je za nas bolje. Zato je potrebno biti strpljiv i prepustiti Bogu da on odluči kada će nam nešto darovati. Ako bi Bog ispunio sve naše prohtjeve i opravdane želje u trenutku kad ga zamolimo, vjerojatno bismo bili razočarani. Mi smo, zapravo, vrlo ograničeni kada je riječ o budućnosti. Zato je bolje sve Bogu prepustiti. Sve što tražimo, tražimo u Kristovo ime: "I što god zamolite u moje Ime, učinit ću to da se proslavi Otac u Sinu. Ako me što zamolite u moje Ime, ja ću to učiniti!" (Iv 14,13-14).

Uvijek u molitvi zahvaljujmo Bogu, slavimo ga i veličajmo, tražimo pravednost, ljubav, mir, tj. kraljevstvo Božje i Božju slavu, još bolje

Božju volju. Tada ćemo od Boga dobiti što god tražimo. Bog nam, zapravo, ne može uskratiti ono što tražimo, jer smo ispunili sve uvjete koje je postavio.

Pavlovo iskustvo

U Drugoj poslanici Korinćanima (12. poglavlje) Pavao piše o svojim viđenjima i objavama koje mu je Gospodin darovao. Opisuje kako je bio uznesen do trećega neba (raja). Tu je čuo neizrecive riječi koje čovjeku nije dopušteno izreći. Zapravo, ono što je Pavao doživio, vidio i iskusio u raju, teško je opisati slovnim riječima. On kaže: "Mi navješćujemo ono kako stoji pisano: što oko nije vidjelo i uho nije čulo i čovjeku ne pade na pamet, to Bog pripremi onima koji ga ljube. Nama je to Bog objavio po Duhu" (1 Kor 2,9-10). Pavao potom piše: "I da se ne bih uzoholio zbog obilja objava, zabijen mi je trn u tijelo, Sotonin glasnik, da me udara šakama da se ne uzoholim. Stoga sam tripud molio Gospodina da me se taj Sotonin glasnik okani. A on mi odgovori: 'Dostaje ti moja milost; jer, ona posve otkriva svoju snagu u slabosti!' (2 Kor 12,7-10). Sv. Pavao otvoreno opisuje svoje teško stanje. Ne kaže da je bolestan, nego da mu je zabijen trn u tijelo, Sotonin glasnik. Taj mu trn ne da mira. Mora podnositi teške i neizdržive boli koje ga prate dan i noć. Nema mirna sna. Ne može djelovati kako bi želio. Ta mu je muka velika smetnja. Sve do danas nitko ne zna što je Pavao mislio pod pojmom trn. Jesu li to tjelesne boli: npr. kronični bronhitis, neka trbušna bolest, bolest bubrega, srčane mane... Možda je riječ o duševnim mukama, primjerice o potištenostima, strahovima ili o nekoj vrsti epilepsije.

Ne znamo ništa sigurno, samo možemo nagađati. Dr. Ljudevit Rupčić, prevoditelj Sv. pisma, kaže: "Govor je o nekoj Pavlovoj bolesti od koje ga Bog nije htio osloboditi da bi ga sačuvao od oholosti. Ona najviše napada velike ljude i obično bude po njih ubitačna. Spomenuta bolest predstavljena je kao osoba i Sotonin poslanik, jer je bolest posljedica grijeha koji je potekao od Sotone." I danas mnogi boluju na duši i tijelu. Neki su trajno prikovani za krevet. Ostali su nepokretni. Neki noćima ne mogu spavati, jer ih nešto muči. Sami ne znaju što... Svatko manje-više ima svoj križ, svoju muku koju mu je providnost dodijelila. Pavao priznaje da je Gospodina tripud molio, možda ovako: Bože, molim te, pomoz mi! Oslobodi me od ove muke... moga križa...! Bog je čuo Pavlov vapaj, ali ga nije uslišao, da se ne bi uzoholio.

Dobro je sjetiti se Krista i njegove smrtne borbe u Getsemaniju. Uoči svoje muke na Veliki četvrtak, u Getsemanskom vrtu, Isus u viziji gleda sve što će ga snaći. Sv. pismo kaže da

ga je spopala žalost i tjeskoba. Znojajući se krvavim znojem tri puta je vapio: "Oče moj, ako je zbilja moguće, neka me mine ovaj kalež. Ali neka ne bude moja nego tvoja volja" (Mt 26,39). Ostaje tajna zašto je tomu tako. Bog zasigurno ima neki plan. Ako k njemu dođemo, vjerojatno će nam sve tajne biti otkrivene. Evanđelist Luka opisuje kako se Isusu ukazao anđeo i hrabrio ga dok se u smrtnoj stisci žarko molio.

Bog zna bolje od nas što nam treba i što je za naše dobro. On, dakle, čuje svaku našu molitvu i uslišava je, ipak na drukčiji, tajnovitiji, čudasniji način nego to mislimo i želimo. Pavao je krunski svjedok kako Bog uslišava. On nas ne oslobađa od onoga što bismo željeli, ali daje snagu da se muka ili križ može s lakoćom nositi. Bog je sam obećao da svoju milost daruje i njegova blizina čovjeka nikada ne ostavlja sama. To je dovoljno. To nas mora tješiti. Pavao je čuo odgovor: "Dostaje ti moja milost; jer, ona posve otkriva svoju snagu u slabosti!"

Budi bez brige! Dobit ćeš svakoga dana toliko snage i bit će dovoljno da možeš izdržati zabijeni trn. Ne smiješ samo misliti: moram ovaj teret cijeli život nositi! Mudrac dijeli život na sate, sate na minute; sada (ovaj trenutak) moram izdržati!

Bog me je po zagovoru Gospinu ozdravio

Ana R. iz Zagreba imala je 34 godine kada je godine 1979. pala s balkona bez ograde. Obje su joj noge bile na više mjesta prelomljene, a i kralježnica je bila ozlijeđena. Trpjela je neopisive boli i svaki je pokret bio mukotrpan. Ni krvotok i krvni tlak nisu bili u redu. Bubrezi su joj također zadavali probleme, a oboljela je i od artritisa i teške anemije. Ona sama priča: "Liječnik mi je rekao da medicina ne posjeduje nikakve mogućnosti da bi mi pomogla pa se trebam uteći Bogu. Pitala sam ga kako ću se moliti Bogu. Nisam bila poučena u vjeri i trebalo mi je devet godina da poslušam savjet svoga liječnika.

Boga sam susrela 1994. u Međugorju. Molila sam na Brdu ukazanja, zahvaljivala Bogu i klanjala mu se. Tijekom molitve doživjela sam nešto posve čudnovato. Mojim tijelom, napose nogama, prostrujala je neka čudesna, meni nepoznata, snaga (sila). Srce mi je tako snažno lupalo te sam pomislila da će se raspući. Nakon nekoliko minuta moje je tijelo bilo posve mirno. Osjećala sam duboki mir i veliku radost. Nisam više osjećala nikakve boli i sav je teret nestao. Za mene je duhovno ozdravljenje bilo važnije i jače nego ono fizičko."

Po moćnom zagovoru Majke Božje, Ana je u Međugorju našla vjeru u Boga, duhovno i fizičko ozdravljenje.

Snimila Lidija Paris

Marc Lenahan, Irska

Krajem šezdesetih i početkom sedamdesetih godina prošloga stoljeća, u Sjevernoj Irskoj organizirao se pokret za civilna prava. Katolici su tražili svoje pravo na rad, na stan, kao i svoja vjerska prava. Kad su počeli sukobi i nemiri, moja je obitelj bila vrlo ranjiva jer smo živjeli u protestantskom dijelu grada i bili izloženi napadima protestantskih skupina koje su se bojale da bi katolici mogli preuzeti taj dio Irske koji je prisvojila Velika Britanija.

Početak 70-ih naš je obiteljski dom napala jedna protestantska skupina. Bacili su bombu. Nitko nije bio ranjen, ali smo svi bili jako prestrašeni. Brzo poslije toga jedna nas je skupina izbacila iz kuće, izgubili smo sve što smo imali i postali izbjeglice. To me je zauvijek obilježilo. Bio sam ogorčen zbog onoga što su Britanci učinili mojoj zemlji. Britance sam počeo smatrati neprijateljima. Stotine dječaka poput mene bilo je ogorčeno zbog svega što se događalo. Počeo sam čitati irsku povijest i vidio sam da se taj model ponavlja iz stoljeća u stoljeće. Kad sam postao tinejdžer, odlučio sam se suprotstaviti Britancima i zato sam se pridružio Irskoj Republikanskoj Armiji. IRA je vjerovala da Britanci razumiju samo silu. Jedan odjel IRA-e bile su policijske snage. Budući da britanska policija nije bila prihvaćena među Ircima, tu je ulogu preuzela policija IRA-e. Kao mladi policajci bili smo veoma brutalni. Umjesto pravnika i sudova, mi smo rješavali probleme među ljudima. Naša se pravda sastojala od batina. Ako bi netko nešto ukrao od nekog Irca katolika, za njega se pobrinula policija IRA-e. Meni to nije bilo dovoljno. Htio sam se pridružiti odraslima, onima koji su nosili oružje i bombe, koji su se borili protiv britanske vojske. Rekli su mi da moram biti siguran u ono što radim, jer to može dovesti do teških ozljeda, zatvora, pa čak i smrti. Rekao sam da sam spreman sve to prihvatiti.

Postao sam snajperist

Otišao sam na pripreme, postao sam snajperist i naučio baratati raznim drugim oružjem, i onda su me poslali natrag u Belfast u borbu protiv britanske vojske. U mojoj jedinici bilo je deset muškaraca i žena. Imali smo puške, pištolje, ručne bacače, ručne bombe. Mjesecima smo vrebali u zasjedi na britansku vojsku. Za IRA-u smo podnijeli mnoge žrtve, mnoge smo noći probdijeli za

svoju stvar. Znali smo provesti po deset dana u planiranju neke operacije. Jednoga dana nešto je krenulo po zlu. Spremao sam se pucati na jednu skupinu vojnika. Napunio sam pušku i pucao tri puta na vojnike. Izvježbali su nas da treba ciljati u prsa ako želimo nekoga pogoditi u čelo. Ispucao sam tri metka ali sam promašio vojnika i pogodio civila. Zajedno s kolegama pokušao sam pobjeći, ali smo naletjeli na drugu patrolu britanskih vojnika. Njihov je vođa na sudu izjavio da je htio na mene pucati kad je motor na kojem smo se vozili sletio s ceste. Bio sam uhićen i optužen za pet pokušaja ubojstva.

Moja me mama prepustila Gospi

Ovdje želim spomenuti i svoju majku. Moja jedna mama bila je jako zabrinuta. Znala je da činim nešto jako loše, ali me nije mogla zaustaviti jer imam slobodnu volju. Ona je pomoć tražila kod Gospe i mnogo godina poslije rekla mi je da je molila ovako: „Ma-

Prije odlaska u zatvor, živio sam dvostruki život. Na sveučilištu sam studirao ruski, a kad su me uhitili trebalo mi je još samo tri mjeseca do završnog ispita. Moj se život potpuno srušio. Bio sam osuđen na dvanaest godina.

rijo, ja mu ne mogu pomoći, prepuštam ga tebi“. Moja je majka u moje džepove stavljala Gospine slike i krunice. Stavljala je svete sličice pod moj krevet, a ja sam i u zatvoru bio još uvijek potpuno posvećen ciljevima IRA-e.

Prije odlaska u zatvor, živio sam dvostruki život. Na sveučilištu sam studirao ruski, a kad su me uhitili trebalo mi je još samo tri mjeseca do završnog ispita. Moj se život potpuno srušio. Bio sam osuđen na dvanaest godina. Okrivljavao sam Katoličku Crkvu da je dio sustava, da je neprijatelj. Odavno sam prestao ići na Misu, Crkva je za mene bila dio britanskoga sustava. Jednoga dana jedan je svećenik došao u zatvor. Bio je to Fr. Paddy Kenny, koji je više puta išao u Međugorje. Pedesetero zatvorenika, članova IRA-e, okupilo se u jednoj prostoriji. U nedjelju je dolazio služiti Misu ali ga nikada nismo slušali. Dodavali smo si cigarete, tajne poruke, a njega puštali da radi što hoće. Toga nas je dana Fr. Paddy izazvao. Pročitao je odlomak iz proroka Izaije: „Ako su vam grijesi crveni kao grimiz, postat će bijeli kao snijeg“. Rekao nam je da se u Međugorju Gospa ukazuje i da ima poruku za nas, za nas u tom zatvoru, u toj prostoriji: ovo je vrijeme milosti i milosrđa. To mi se nije sviđelo i poslije Mise otišao sam k njemu i rekao mu da mi se ta poruka uopće ne sviđa, da on ništa ne razumije. Htio sam ga preobratiti, uvjeriti ga

Riječi Svetoga pisma za mene su postale riječi života. „Ja sam put, istina i život“... Došao sam da život imate, da ga u punini imate... Bog je tako ljubio svijet da je poslao svog jedinog Sina da nitko tko u njega vjeruje ne bude izgubljen, nego da ima vječni život...

da treba voditi rat. On mi je rekao: ako drugi tjedan opet dođem, možemo li o tome razgovarati? Rekao sam da možemo.

Premda nisam znao što je Božje milosrđe, sa mnom se nešto događalo

On je dolazio iz tjedna u tjedan, donosio je knjige o Međugorju, nudio mi da ih čitam. Kako su tjedni prolazili, zainteresirao sam se za tu priču Božje milosti u Međugorju. Nešto se događalo sa mnom premda nisam shvaćao što je milost, što je Božje milosrđe i dobrotu. Nešto se dogodilo. Odjednom sam na Misi doista slušao. Potajno sam u svoju ćeliju nosio listić s nedjeljnim čitanjima. Počeo sam čitati Sveto pismo. Prije su to za mene bile besmislene riječi, mrtvo slovo na papiru, no odjednom kao da su dobile boju, tri dimenzije: postale su osobne. Vidio sam samoga sebe u tim pričama. Paralizirani čovjek koga prijatelji kroz krov spuštaju pred Isusove noge... ja sam bio taj para-

litičar, paraliziran grijehom, tamom, ali sam čuo Isusove riječi: ustani, grijesi su ti oprosteni. Pročitao sam priču o Lazaru, mrtvom, u grobu... ja sam bio taj mrtvac, moj grob su moji grijesi, ali sam čuo Isusove riječi: izadi! Onda sam razmatrao Isusovu smrt na križu, vidio sam Isusa na križu kako proljeva svoju krv, ranjen, prebijen... ja sam bio taj vojnik pod križem koji kopljem probada Isusov bok. Ali Isus je rekao: Oče, oprostimi, ne znaju što čine.

Riječi Svetoga pisma za mene su postale riječi života. „Ja sam put, istina i život“... Došao sam da život imate, da ga u punini imate... Bog je tako ljubio svijet da je poslao svog jedinog Sina da nitko tko u njega vjeruje ne bude izgubljen, nego da ima vječni život... U tjednima i mjesecima koji su uslijedili moj je život krenuo novim putem. Bog je u meni nešto pokrenuo, pozivao me na promjenu. Gospa je tražila da se obratim, da idem na ispovijed. Jedne nedjelje svećenik je došao u zatvor i

mogao sam izabrati susret IRA-e ili ispovijed. Otišao sam na ispovijed. Na ispovijedi sam se oslobodio tih dugih godina mraka. Osjetio sam nešto što nisam osjetio nikada prije: radost i mir. Tijekom tjedana i mjeseci koji su uslijedili počeo sam više moliti, otkrio sam krunicu, čitao sam o Lurdu i Fatimi, živote svetaca, velikih ljudi poput Padra Pija. Osjetio sam da me potiču ti veliki heroji, da su oni pravi šampioni. Mi smo mislili da smo mi heroji, ali nismo. To iskustvo želio sam podijeliti s drugima u zatvoru. Pokušao sam, neki su mi se pridružili. Nakon dvanaest godina izašao sam iz zatvora i pokušao otkriti Božju volju za sebe. Osjećao sam da Bog želi da radim s mladim ljudima u školama. Postao sam učitelj, i to vjeronauka.

Britanski vojnik i ja zagrlili smo se kod međugorske crkve

Kad sam prvi put došao u Međugorje, mislio sam da sam umro i otišao u nebo. Radosnu vijest ovdje vidiš na licima ljudi. Izgledaju uskrsnulo. Jednoga dana netko mi je rekao da netko želi sa mnom razgovarati. To je bilo pokraj crkve. Susreo sam se s tim čovjekom. Rekao mi je da je bio britanski vojnik. Bio je vojnik u Belfastu u ono vrijeme kad sam ja bio član IRA-e, na istom području gdje sam se ja borio. I on je iskusio obraćenje. Ja, bivši član IRA-e i on, bivši britanski vojnik, zagrlili smo se i pomirili kod međugorske crkve. S Bogom ništa nije nemoguće. Susreo sam i čovjeka koji je napao našu kuću. Bio je u protestantskoj skupini koja ju je uništila. Čuo sam njegovo svjedočanstvo. Nas dvojica radili smo zajedno, govorili zajedno o miru, o praštanju, o Isusu. Bog ima čudan smisao za humor.

Škola u kojoj radim nalazi se neposredno pokraj zatvora, nekoliko stotina metara od moje zatvorske ćelije. Iz učionice u kojoj predajem mogu vidjeti ćeliju u kojoj sam proveo oko dvije godine. Sjećam se da sam iz zatvora čuo glasove djece koja se igraju. Nisam mogao ni zamisliti da ću deset godina poslije uz Božju pomoć biti među njima i učiti ih vjeronauk. Pokušavam im prenijeti nešto od svojeg iskustva međugorske Gospe. Kažem im da ih Bog voli, da su sinovi i kćeri Boga Svevišnjega, jabučica njegovih očiju, i da ih Isus neizmjerljivo ljubi. On je Bog obećanja, blagoslova i ljubavi. To je Bog koga sam susreo preko Gospe u Međugorju.

Želio bih završiti s jednom molitvom, nadam se da je možete koristiti kod kuće. Sastoji se od pet riječi. Kad vam bude teško, kad se udaljite od Boga ili vas muče grijesi, neuspjesi ili strahovi, tih pet riječi su prekrasna molitva: „Gospodine, ja danas počinjem iznova“.

(Prevela Lidija Paris)

Isus pobjednik

Isusovi protivnici grdno su se prevarili: htjeli su ga ubiti, a on zapravo postade vječno živim; htjeli su ga ukloniti sa scene, a on postade nazočan cijelome svijetu; htjeli su izrugati kralja židovskoga, a Isus postade kraljem Kraljevstva kojem nema kraja!

fra Mario Knežević

Isus je pobjednik, i to onaj konačni – mogli bismo opisati krajnji rezultat u nadmetanju dobra i zla, ljubavi i mržnje, života i smrti. S objavom rezultata nije trebalo žuriti prije uskrsnuća. Nakon uskrsnuća nastao je potpuni obrat. Svi dotadašnji pobjednici postali su poraženi, ali s prilikom da i oni po milosti budu na strani Pobjednika – na strani Isusovoj. To je zapravo Uskrs. Pitam se, može li itko ostati nijem pred činjenicom Isusova uskrsnuća? Zar netko može obuzdati svoje osjećaje da ne kliče Spasitelju: Hvala ti, pobjedniče! Bravo, Isuse! Ti si naš spas! U tebi je izvor života, tvojom svjetlošću mi svjetlost vidimo!? Kako li je na dan Uskrsa bilo Kristovim krvnicima? Što li su osjećali vidjevši što se dogodilo? Jesu li mogli od srama i straha dati zemljom?

Isusovi protivnici grdno su se prevarili: htjeli su ga ubiti, a on zapravo postade vječno živim; htjeli su ga ukloniti sa scene, a on postade nazočan cijelome svijetu; htjeli su izrugati kralja židovskoga, a Isus postade kraljem Kraljevstva kojem nema kraja! Protivnici su Isusove ruke htjeli prikovati da više ne može nikomu pomoći, a Isus je uskrsnuo i od tada njegove ruke stižu do brojnih bolesnika, grješnika; rukama koje su bile prikovane dijeli oproštenje, krv i tijelo spasa. Njegove ruke od tada su ispružene za siromaha, patnika i nevoljnika. Protivnici su

U grobu je ostala smrt i neprijateljska mržnja, a Isus je ustao na život. Kamen je odvaljen, a grobna vrata postadoše vrata života. Kakva li paradoksa, do tada neshvatljivo postaje stvarnost!

htjeli prikovati Isusove noge da više ne hoda ovom zemljom i opet su se prevarili: Isus je od tada postao putnik do najudaljenijih krajeva, kuca na sva vrata i obilazi obitelji, narode... Pun ga je svijet. On je u svim crkvama, savjestima, ljudskim srcima. On, po svojim službenicima, hoda svijetom u svetoj pričesti i sakramentima.

Protivnici su proboli Isusovo srce hotelci zaustaviti njegove otkucaje, a Isusovo srce od tada kuca u milijunima ljudi, u bezbrojnim krštenicima. Od tada svaki grješnik može nasloniti svoju glavu na Isusovo srce i čuti njegove otkucaje ljubavi i prihvaćanja. Protivnici Isusovi htjeli su ušutkati Isusova žedna usta napojivši ga gorčinom žuči. Opet nisu uspjeli: danas čovječanstvu iz tih usta

teče spasonosni slap riječi mira, života, praštanja, ljubavi, spasenja. Na slušanje toga govora poziva nas i Gospa u Međugorju.

Krvnici, najzad, Spasitelja stavljaju u grob misleći da je s tim završena povijest jedne osobe. No, tu se zapravo rodila povijest novoga čovjeka i po njemu obnovljenoga svijeta. U grobu je ostala smrt i neprijateljska mržnja, a Isus je ustao na život. Kamen je odvaljen, a grobna vrata postadoše vrata života. Kakva li paradoksa, do tada neshvatljivo postaje stvarnost! Fra Rufin Šilić kliče: „Kristov grob pretvorio se u majčinsku utrobu iz koje se rađaju djeca Božja. Za Kristove vjernike grob nije više svršetak nego početak života. Križ više nije stablo smrti, nego stablo života.“ Zagrlimo to stablo!

Znak svetoga križa

Kako praviti znak križa na sebi?

Crkveni su obredi, znakovi i blagoslovine puni duboka sadržaja i značenja. Svaki je znak znamen i sadržaj zbiljnosti koju predstavlja. Vidljivi znakovi nevidljive milosti koja se na nas izliva kad ih činimo svjesno i pobožno. Nerijetko se zna dogoditi da nam znakovi postanu puke mehaničke radnje koje obavljamo bez duha i srca. Stari su govorili *quotidiana vilescunt*, svakidašnje stvari postaju otrcane, izblijede. Tako je i sa svetim znakovljem. Činimo ih, obavljamo ih, u njih se ne uživljavamo. Izvodimo ih bez onoga što oni u sebi nose i znače, nerijetko su ti sveti znakovi bez duše i srca, obezdušeni.

Svakidašnji znak koji toliko puta činimo jest znak svetoga križa. Prvi znak, prvi izričaj naše vjere. Vjerujemo u Oca, Sina i Duha Svetoga, započinjemo u njihovo ime, ime Presvetoga Trojstva zazivamo na sebe. Prizivamo na sebe samoga Boga. O Bože, u pomoć mi priteci. Znak križa prvi je naš kršćanski Credo-Vjerujem, najkraći i najzgušnutiji. U tome smo znaku i imenu kršteni, postali smo svojina samoga Boga, djeca Božja. U tome znaku i umiremo, a na naš se grob podijeva križ – kao znak spasenja. Stoga treba taj znak činiti pravilno, dostojanstveno, odmjereno. U nas je to redovito prikraćena, površna kretanja, kao da nešto od sebe tjeramo, odgonimo, bez pune svijesti i vanjskoga izričaja. To je pravilan znak, treba ga praviti polagano, od čela do prsiju, od ramena do ramena, on nas treba cijele objumiti. U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Okomica i vodoravna, okrenutost prema Nebu i Zemlji, prema Bogu i čovjeku. Treba se sav sabrati, svoje misli, svoje osjećaje upravo u tu kretanju. Zamisli kako ide od čela do prsiju, od ramena, kako objumlje cijelo tvoje biće, tijelo i dušu. Taj me znak ujedinjuje, od mene stvara jedinstvo, blagoslivlja me, posvećuje me.

Zašto? Zato što je križ znak svemira. Već je grčki filozof Platon govorio kako je cijeli svemir stvoren u znaku križa, križolik. Križ je znak spasenja i otkupljenja. Na križu je Isus Krist otkupio sve ljude. Po križu posvećuje svakoga čovjeka, cijela, do posljednje žilice i niti njegova bića.

Stoga se križamo prije molitve da nas križ pribere, potkupi, sabere, da nam misli, srce i cijelo biće uroni u samoga Boga. Križamo se poslije molitve da u nama ostane ono što nam je Bog darovao. Križamo se kad nam je teško da nas križ ojača. U nesreći da nas čuva, za blagoslova da u svoju dušu primimo svu puninu Božjega života, da križ u nama sve oplodi i posveti.

Činimo znak križa na čelu, usnama i grudima. Molitva je to da Gospodin blagoslovi i posveti sve naše misli, riječi, osjećaje, da prosvijetli razum, otvori usne i jezik da ga slavimo i blagoslivljamo usnama, da ga u srcu nosimo. Ujedno je to i molitva da Gospodin pre-križi sve negativno u glavi, da izbriše s usana svaku ružnu riječ ili psovku, da prekriži i u srcu sve ono što se u srcu rađa negativna. Tako će nam znak križa postati zbiljski blagoslovljenim i posvetnim znakom u našem životu. I činit ćemo ga svjesno, s punom vjerom.

Trebamo misliti na to uvijek kad se križamo. To je najsvetiji znak što ga imamo. Od njega sotonske sile bježe. Činimo ga pravilno, polagano, široko, promišljeno. Tako će obuzeti sve naše biće, nutrinu i vanjštinu, misli i volju, osjećaje i narav, sve naše djelovanje. Po njemu će se sve označiti, obilježiti, posvetiti u Kristovoj moći, u imenu trojedinoga Boga.

Smisao križa –

Sveti Toma Akvinski

Nijedan uzor kreposti nije daleko od križa

Koja je potreba bila da Sin Božji na za nas trpi? Velika. Može se navesti velika i dvojaka potreba: prva kao ustuk protiv grijeha, druga kao uzor djelovanja. Kao ustuk: jer protiv svih zala u koja upadamo zbog grijeha nalazimo ustuk u Kristovoj mucu. Ali nije manja korist s obzirom na uzor, jer je Kristova muka dostatna da posvema osmisli i naš život. Tko god hoće živjeti savršeno, ne treba ništa drugo učiniti nego prezreti što je Krist prezreo na križu i poželjeti što je Krist želio. Nijedan uzor kreposti nije daleko od križa.

Ako tražiš uzor ljubavi: *Nitko nema veće ljubavi od ove, ta položi svoj život za prijatelje svoje.* To je Krist na križu. I zato, ako je za nas dao svoj život, ne smije nam biti teško podnijeti svakoja-ko zlo za njega.

Ako tražiš strpljenje, nema uzvišenijega od onoga na križu. Dvoje naime čini da strpljenje bude veliko: ili kad se strpljivo podnose velike stvari, ili kad se podnosi ono što bi se moglo izbjeći, a ne izbjegava se. A Krist je na križu podnio i velike stvari, i strpljivo, jer *mučen nije prijeto, vodili su ga na žrtvu kao ovcu, a on ne otvori usta svojih.* Veliko je dakle strpljenje Kristovo na križu: *ustrajno i sa strpljenjem trčimo na utakmici koja nam je određena, upirući pogled u začetnika i dovršitelja vjere, u Isusa, koji namjesto određene mu radosti podnese križ, ne mareći za sramotu.*

Ako tražiš uzor poniznosti, pogledaj Raspetoga: Bog je htio biti suđen pod Poncijem Pilatom i umrijeti.

Ako tražiš uzor poslušnosti, pođi za njim koji je bio Ocu poslušan do smrti: *Jer, kao što su neposlušnošću jednoga, to jest Adama, mnogi postali grješnici, tako će i poslušnošću jednoga mnogi postati pravednici.*

Ako tražiš uzor preziranja zemaljskih stvari, pođi za njim – Kristom – koji je *Kralj kraljeva i Gospodar gospodara u kome je skriveno sve blago mudrosti i znanja*, a na križu je svučen, izrugaan, popljuvan, izudaran, trnjem okrunjen i, napokon, žuči i octom napojen.

Neka te dakle ne zaokupljaju haljine i bogatstvo, jer *podijeliše među se haljine moje*; ne časti, jer je on doživio poruge i udarce; ne dostojanstva, jer *spletoše trnovu krunu i postaviše mi je na glavu*; ne naslade, jer u *mojoj me žeđi octom napojiše.*

Svetište Mariazell

Početak Mariazella pada na 21. prosinca 1157. kada je benediktinskog monaha Magnusa njegov opat iz samostana sv. Lamberta poslao propovijedati evanđelje. Monah je nosio sa sobom Gospin kip izrađen od lipe, koji je možda sam izradio, i stavio ga na čašćenje vjernicima u jednoj maloj ćeliji po kojoj Mariazell nosi ime.

Priredio fra Karlo Lovrić

Kao u svakoj zemlji, i u Austriji ima mnogo hodočasničkih mjesta, ali je jedno marijansko svetište – svetište Mariazell – svima posebno drago. Prije nego kažemo gdje se nalazi, eva nekoliko podataka o Austriji.

Austrija je srednjoeuropska zemlja. Na sjeveru graniči s Njemačkom i Češkom, na istoku sa Slovačkom i Mađarskom, na jugu sa Slovenijom i Italijom, a na zapadu sa Švicarskom i Lihtenštajnom. Površina joj je 83.871 km², a ima 8.331.930 stanovnika, od kojih se 5.600 000 izjašnjavaju katolicima. Glavni grad države je Beč. Austrija je članica Europske zajednice od 1995. godine. Službeni jezik je njemački.

Podijeljena je na 9 saveznih država, a jedna od njih je Štajerska, u kojoj se nalazi svetište Mariazell koje je predmet našega pisanja.

Površinom je Štajerska druga po veličini austrijska savezna država. Graniči sa Slovenijom te s pokrajinama: Gornja Au-

strija, Donja Austrija, Salzburg, Gradišće i Koruška. Glavni grad Štajerske je Graz, ima 240.278 stanovnika, i nakon Beča drugi je po veličini austrijski grad.

Štajerska se često naziva i „zelenom pokrajinom“ („Grüne Mark“), jer je oko 60 posto njezine površine prekriveno šumama, a 25 posto površine su livade, obradive površine, voćnjaci i vinogradi. Najveća rijeka je Mura.

Mariazell

Ovo se svetište nalazi u jednoj zelenoj kotlini na 870 m nadmorske visine, u srcu srednje Europe i na krajnjim ograncima istočnih Alpa. Srce je marijanske Austrije i jedno od najposjećenijih hodočasničkih mjesta u srednjoj Europi.

Kroz „Vrata mira“ u bazilici, od Uskrsa do svetkovine Svih svetih, dnevno prođe više od pola milijuna hodočasnika pokloniti se pred oltarom kapelice, ispovjediti se i priče-

stiti. Svake je subote oko bazilike procesija sa svijećama. Od godine 1157. benediktinci su vjerni čuvari svetišta.

Mariazell je najstarije marijansko svetište u Austriji i najveće hodočasničko mjesto u srednjoj Europi. Ovdje je 22. svibnja 2004. održan Mitteleuropäischer Katholikentag, susret katolika srednje Europe, na kojem je sudjelovalo preko 100.000 hodočasnika i tisuće svećenika. Dvije velike dizalice postavljene ispred svetišta simbolizirale su onoga dana teško ali nužno europsko radilište gdje su svi kršćani pozvani zajedno graditi u ime bratstva i mira.

Kapela milosti

Oko godine 1400. Mariazell je već poznato hodočasničko mjesto i izvan granica zemlje. Dolazili su hodočasnici iz Bavarske, Češke, Francuske, Italije, Hrvatske, Poljske, Njemačke, Švicarske... Pomoć Gospe od Milosti posebice su tražili hodočasnici iz Austrije i Mađarske.

Europski vladari – kraljevi i knezovi različitih vladajućih kuća – čestim su posjetima i svojim darovima učinili ovo svetište tako značajnim hodočasničkim mjestom da su već 1390. i brojni trgovci našli svoje mjesto oko crkve. Oko čudotvorne Gospine slike povećavao se i uljepšavao samostan sagrađen na ubavim štajerskim brdima. Austrijski su se vladari hvalili da su veoma darežljivi i pobožni zaštitnici, dopuštajući da se svetište obogati umjetničkim djelima, knjižnicom i dobrotvornim aktivnostima.

Poboljšavali su i putove prema Mariazellu te uz njih gradili crkve i samostane za hodočasnike i podizali crkve i crkvice u čast Mariji. Ovim su putovima išli i austrijski vladari kao hodočasnici moliti i zahvaljivati Gospi na njezinoj zaštiti austrijskoga naroda.

Pred čudotvornom slikom, poslije izгона Turaka, car Ferdinand II. obnovio je zakletvu, već izgovorenu u Loretu, da će obnoviti katoličku vjeru u svome carstvu. Poslije, kad je Austrija proživljavala teške trenutke svoje povijesti, preporučivali su se Gospi. A bečki hodočasnici, u vrijeme protestantizma, te od rata 1673. protiv Francuske i u vrijeme epidemije, obilazili su u dugim procesijama oko

Kapelice milosti. Godine 1675. bile su 134 procesije, a 1712. njih 419. Pjevalo se ponizno i s vjerom: „Zaštiti, o Marijo, Sveto Rimsko Carstvo i sve narode!“

Ne smijemo zaboraviti da je car Ferdinand III., godine 1647., posvetio Austriju Bezgrješnoj. Još i danas u Beču je veliki stup koji podsjeća na taj događaj. Veza Austrije s Marijom dosta je stara, ali i duboka.

I danas je Mariazell cilj ne samo hodočasnika iz zemalja s istoka koje graniče s Austrijom, nego i s drugih strana planeta koji dolaze u srce Štajerske zatražiti majčinsku Marijinu zaštitu, tako da ovaj austrijski gradić s jedva dvije tisuće stanovnika ugosti godišnje oko milijun hodočasnika i drugih posjetitelja.

Simbol kršćanskih korijena Europe

Crkva, smještena u veličanstvenom brdovinom krajoliku, između borova i strmih stijena, u sadašnjem je obliku rad arhitekta Domenico Scassia. Gotičkog je stila i seže u XIV. st. Od 1644. do 1683. doživjela je dosta preinaka. Na pročelju su podignuta dva tornja.

Gotički portal s reljefima uvodi u grandioznu unutrašnjost s tri lađe i galerijom. U središtu je Gnadenkapelle (Kapela milosti) gdje se časti Gospin kip romanskoga stila iz XII. st. zvani „Magna Mater Austriae“ (Velika Majka Austrije), zatvoren u raskošni srebrni oltar koji je projektirao Fischer von Erlach Mlađi, a načinjen u Augsburgu 1727. godine. Veliki oltar, dar cara Karla VI., podignut je upravo između 1692. i 1704. godine. To je učinio Ivan Bernard Fischer von Erlach, a njegov sin Josip Emanuel projektirao je oltar Gospe od Milosti, na kojem je kip Gospe s Djetetom visok jedva 49 centimetara.

Umotan u ogrtač, kip se, po starom običaju, nalazi nasred crkve, u Kapelici milosti. Kapelica gotičkog stila, u obliku trapezoida, s velikim lukom na ulazu i ograđena srebrnom raskošnom ogradom, djelo je Würtha i Mosera, dvojice bečkih kujundžija (zlatare), a dar carice Marije Tereze. Ispod visoke i osvjetljene kupole, godine 1682. bio je podignut Gospin zavjetni drveni kip iz 16. st. Ova „Gospa od dobrog povratka“, mila pogleda, s krunom na glavi, sa žezlom u ruci i Djetetom koje blagoslivlja, jedna je od ljepših i ganutljivih skulptura u svetištu.

Bezbrojne ex voto (zavjetne) pločice u galerijama crkve i u rizničkoj dvorani na impresivan način svjedoče o velikoj vjernosti mnogih hodočasnika Gospi od Mariazella.

U bazilici se čuva oko 2500 zavjetnih slika, što čini najveću takvu zbirku u Austriji. Od toga je 510 slika na platnu, drvu ili plehu,

860 s posvetom, 340 drugih slika; uamljene i posvećene fotografije, mramorne ploče i grafike. Osim toga tu je i zbirka s oko 3200 zavjetnih darova – bezbrojno prstenje, ukrasni komadi, zaručničke koprene i krunice, kao i pravi riznični komadi iz zlata, srebra i zlatnog kamenja.

Barokno vrijeme bilo je vrijeme procvata mnogih hodočasničkih običaja. Između 1600. i 1780. godine, na tisuće zavjetnih slika doneseno je u Mariazell. Od toga je sačuvano oko 20 slika, što se može pripisati zabranama cara Josipa II. (1780. – 1790.) i požaru iz 1827. godine, pa ne čudi što se danas u Mariazellu mogu naći zavjetne slike samo iz 19. i 20. stoljeća.

Tako se može pročitati: zidar nađen neozlijeđen ispod srušenog svoda; liječnik se podigao bez rana poslije smrtonosnog pada; dječak pao ispod mlinskog kotača i ostao neozlijeđen; radnik kojega je pogodio grom mogao je nastaviti posao...

Magna Mater Austriae

„Magna Mater Austriae“ (Velika Majka Austrije) danas je više nego simbol kršćanske vjere, iako korijeni pobožnosti u Mariazellu sežu u prošlost Carstva koje se protezalo diljem Europe. U Mariazellu, u pokrajini najbogatijoj vodom u Europi, bistri brdski potoci teku preko zelenih pašnjaka, stijena i klanaca i kao da pozivaju na molitvu i meditaciju i kao da se hoće uputiti na pobožno hodočašće u daleki 11. rujna 1912., s Papom

Dobrim, Ivanom XXIII., tada mladim svećenikom Angelom Roncallijem, koji je preko Marizella stigao na svjetski euharistijski kongres u Beču.

Mariazell je, kao hodočasnik, posjetio i Ivan Pavao II., 13. rujna 1983., poslije sudjelovanja na Srednjoeuropskom susretu katolika u Beču. Onoga dana Papa se prostro pred Gospom u Mariazellu, u sinovskoj sabranosti, da na pragu XXI. st. zavoje od nje majčinski blagoslov na Austriju i Europu, da se ponovno rode u kršćanskoj vjeri, i na cijeli svijet.

I papa Benedikt XVI. posjetio je Mariazell, 8. rujna 2008. godine. U propovijedi je rekao: „Danas slavimo zaštitnicu ovoga svetišta: Rođenje Blažene Djevice Marije. Već 850 godina dolaze molitelji iz različitih naroda i nacija s molbama svoga srca i svoje zemlje, s brigama i nadanjima svoje duše.“ Tako je Mariazell za Austriju i dalje ostalo mjesto mira i pomirenog jedinstva.

Početak Mariazella je 21. prosinca 1157., kad je benediktinskog monaha Magnusa njegov opat poslao iz samostana sv. Lamberta propovijedati evanđelje. Monah je sa sobom nosio jedan Gospin kip izrađen iz lipova drva, koji je možda sam izradio i stavio na čašćenje vjernicima u jednoj maloj ćeliji po kojoj Mariazell nosi ime. Svetački život monaha, nazočnost slike i glas o čudesima pripisanim Gospi proširili su se posvuda, veoma brzo privlačeći hodočasnike iz različitih zemalja srednje i istočne Europe.

Mater gentium Slavorum

U 13. st., markgrof Henrik Vladislav iz Moravske, posvjedočivši vlastito čudesno ozdravljenje, tu je sagradio prvu crkvu za „Mater gentium Slavorum“ (Majku slavenskih naroda). Otada će Gospa od Mariazella biti zazivana i kao „Majka slavenskih naroda“.

Godine 1330., crkva Naše Gospe od Zella u jednome kratkom djelu oprosta nadbiskupa salzburškog Friedricha III. biva navedena kao veoma posjećeno hodočasničko mjesto. Ali se Mariazell već 1243. spominje u jednom službenom dokumentu.

Ugarski kralj Ljudevit II. Veliki, poslije slavne pobjede nad Turcima sagradio je ex voto „Kapelicu od milosti“, gdje se još i danas čuva i časti stara slika postavljena u središtu crkve, poput Svete kućice u Loretu.

Od posebnog značenja za Mariazell bio je događaj iz 1399., kad je papa Bonifacije IX. podijelio potpuni oprost za tjedan poslije osmine Uznesenja Blažene Djevice Marije. To je doprinijelo razvoju obreda pokore i procesija koji su i nakon opoziva oprosta prakticirani sve do baroknog vremena.

Upoznajmo ih

Oni koji se više bave pojavama u društvu kažu da danas postoje neki koji se nazivaju iluminatima, prosvijetljenima. Jedna su grana masona ili slobodnih zidara. Svi zajedno spadaju u tajna društva. Skrivečki se dogovaraju, izvode svoje posebne obrede i nastoje utjecati na povijest čovjekova bivanja na ovoj zemlji. E, sad, ako su im namjere čiste, zbog čega se skrivaju? Očito tu ima mnogo toga nepoželjnoga, pa ih je dobro poznati.

Miljenko Stojić

Još jedanput mi čudno započe dan. Najprije sastanak na kojem mi se nije bivalo, poslije toga najaviše se novinari koje nisam očekivao. Dok ovo pišem u popodnevni sat, sunce se pomalja kroz oblake. Spoznah u tome poruku. Plivati nam je i svladavati valove da bismo stigli do željenoga, do sunca. Podrazumijeva se da ovdje ne mislim na sunce kako ga shvaćaju neke grane masonstva. One mu prilaze kao božanstvu, klanjaju mu se, ja ga doživljam kao nebesko tijelo što ga stvori mudri Bog i

u kome volim uživati, osobito nakon teških oblčina. Znam da ni Kraljica Mira nema ništa protiv ovoga. Ta učila nas je cijeniti prirodu, ali nadasve cijeniti Boga. Jer tek tada sposobni smo za sve ostalo. Samo, koliko nas je spremno ići ovim putem?

Spomenuti novinari zaželeše da im nešto rekнем o trenutnim zbivanjima u BiH, poglavito u tzv. Federaciji. Zanima ih odgovor puka na sve igre oko uspostave vlasti. Što da im kažem? Gledao sam mjesto gdje su komunisti ubili i zapalili 12 hercegovačkih franjevaca. U glavi su mi prolazili i drugi ubijeni. Stranka, nasljednica one koja je sve ovo učinila, danas je na čelu svih igara što se izvode u posljednje vrijeme. Dobro, ima tu i drugih igrača, važnijih, ali oni su u sjeni pa ih sad malo pustimo postrani. Umjesto da se ispriča za sva zla koja je komunizam nanio hrvatskom i svim drugim narodima u BiH, oni bi povratak na neka stara, jednomna vremena. I zbog toga umjesto da ljudi prosvjeduju zbog niskih plaća, nedostatka posla, slabog školskog odgoja i još stotinu drugih pametnih stvari, trebaju prosvjedovati zbog uskraćivanja osnovnih ljudskih prava. Malo sam zaboravio, a malo nisam imao vremena, pa ne spomenuh i tzv. međunarodnu zajednicu. Njezini su prsti duboko u svemu što se događa. Od ove države napravila je zajednicu nesposobnu živjeti, ali to ne želi popraviti nego nastavlja po starom. Pritom priča priču o demokraciji, upravo poput stranke nasljednice komunističke partije. I vrtinja u krug ide dalje. Dokle?

Oni koji su prošli molitvenim mjestom gdje se časti Kraljica Mira, nakon što su se prepustili miru koji se ovdje može dodirnuti prstima, odlično znaju odgovor. On je i ljudski i kršćanski, bez zadržke. Znači samo ono što kaže i ništa drugo. Sve skrivenosti i sve sjene jednostavno su odbačene. Oni su sunce i vrijedi ih upoznati. Pravilno razmišljaju, pravilno odlučuju, pravilno žive. I, htio to netko ili ne, sve su više primijećeni u društvu. Svjesni su da se svjetiljka ne stavlja pod sud nego na vidno mjesto da svijetli svima u kući. To je, jednostavno, snaga koja će pokrenuti ovaj učmali svijet i ponovno ga pri-

vesti k dobru. I ne će tada novinari govoriti o pobunama, nego o miru i blagostanju koje je konačno došlo na ovu zemlju.

Istina je, ovo su neka vremena koja još nisu došla, ali koja će doći ako Bogu i Kraljici Mira dopustimo da djeluju kroz nas. Znali su to i pobijeni hercegovački franjevci pa ih zbog toga danas mislimo proglasiti blaženima i svetima. Naravno, bit će to nakon mnogog ispitivanja dokumenata i svjedoka, što je dobro. Nema se što kriti, jer sveti su ljudi koji su dopustili suncu, Isusu Kristu, da progovori kroz njih. Zbog toga je ta svjetlost trajna.

Oni koji se više bave pojavama u društvu kažu da danas postoje neki koji se nazivaju iluminatima, prosvijetljenima. Jedna su grana masona ili slobodnih zidara. Svi zajedno spadaju u tajna društva. Skrivečki se dogovaraju, izvode svoje posebne obrede i nastoje utjecati na povijest čovjekova bivanja na ovoj zemlji. E, sad, ako su im namjere čiste, zbog čega se skrivaju? Očito tu ima mnogo toga nepoželjnoga pa ih je dobro poznati. Podrazumijeva se kako ne mislim da im se približimo. Sve takve prisilimo da iziđu na svjetlost dana ili sunca kojeg štiju. Tada će se vidjeti trebaju li s tim prestati ili neka i dalje nastave tako. Dosezi su to i demokracije na koju svi prišezemo, uključivši i njih, barem tako javno kažu. Stvarno, bilo bi lijepo živjeti u svijetu u kojem svatko želi pomoći onome drugome kraj sebe. Zaista nas sebičnost vodi u propast. Ona je zapravo pokretač svih tih tajnih društava. Na kraju ih dovede do potpunog izvrtanja svih vrijednosti. Umjesto Boga, počinju štovati Sotonu. Zbog užitka na ovoj zemlji žrtvuju vječnost. Koja glupost!

Kad upoznamo što se zbiva oko nas, ne bismo smjeli ostati prekrivenih ruku. Kao ljudi i kao kršćani, pozvani smo djelovati. Kako, odgovorit će nam naše razmišljanje. Bog nam nije glavu stvorio da bismo njome u svakom trenutku spremno klimali, nego da bismo s pomoću nje pronašli pravi put. I kad nakon toga te naše misli spojimo s toplinom srca, gdje nam je kraj?

Glasnik MIRA

O međugorskim događajima te odjecima u svijetu i u Crkvi čitajte u Glasniku mira, mjesečniku Informativnog centra MIR Međugorje.

Surađujte u Glasniku mira. Podijelite svoje dojmove i iskustva.

Uredništvo:
Glasnik mira, Gospin trg 1,
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 653 327
Faks: 00 387 36 651 300
E-mail: kreso.sego@medjugorje.hr

Preporučite drugima Glasnik mira. Darujte im godišnju pretplatu. Pretplatite se na Glasnik mira.

Služba pretplate:
Tel.: 00 387 36 653 342
E-mail: lidija.paris@medjugorje.hr

RADIOPOSTAJA
mir
MEĐUGORJE
Jajce 87,8 Mhz
Mostar 100 Mhz
Banja Luka 107,8 Mhz
Hercegovina 101,8 Mhz
Lašvanska dolina 100 Mhz
Split, Južna Hrvatska 101,5 Mhz
Sarajevo i Srednja Bosna 98,1 Mhz
Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz
Sjeverozapadna Bosna, Jajce 106,7 Mhz
Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz
Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz
Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz

Sateliti:
Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6
Sjeverna i Južna Amerika – AMERICOM 4
Australija i Novi Zeland – OPTUS D2

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Međugorje,
Bosna i Hercegovina

Tel.: ++387 36/653-328 uredništvo
++387 36/653-326 glavni tehničar
++387 36/653-310 marketing
Faks: ++387 36/651-300

e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Dopodne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19-20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Dopodne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19-20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21-22 h Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Dopodne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Krunica
- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
- U uskršnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19-20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Dopodne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
14 h Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h Križni put uz Križevac
Večernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19-20 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Dopodne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19-20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21-22 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 9.30, 11, 18 h Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed Dopodne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17-20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19-20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

Mozaik Uskrsnuća u kapelici zajednice Milosrdnog Oca

Novi mozaik Uskrsnuća odnedavno krasi kapelicu zajednice Milosrdnog Oca. Nastao po ideji voditelja zajednice Tonija Kozarića, rad je svih momaka zajednice u okviru njihove radne terapije. Mozaik je u formi triptiha.

Iako su motivi mozaika biblijski, svaka tema duboko je prožeta životima samih momaka. Lijevo polje prikazuje Isusovo razapinjanje, ali i sve grijehе momaka koji su ga svojim neurednim životom pribili na križ. Središnje polje prikazuje uskrslog Isusa, odnosno preobrazbu koja se događa u životima momaka kad otkriju Božju ljubav. Desna ploča prikazuje motiv svadbe u Kani i za svakog momka je ohrabrenje da Isus doista može učiniti čudo, može naše tjelesno (voda) kroz služenje drugima i obraćenje pretvoriti u vječno (vino).

